...s,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fi... ptis,pnepos,abneptis,atnepos,trinepos,item ...tis. Filia,neptis,pnepos,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,pneptis,abneptis,atneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Filia,neptis,pneptis,abneptis,atnepos,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,pronepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,neptis,pnepos,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,nepos,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Filia,nepos,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. Fili⁹,neptis,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,item trineptis. Filia,neptis,pneptis,abneptis,atneptis,trinepos,itē trineptis. ¶ Septimo gradu psonę continētur mille vigintiquatuor,hę:tritaui itēq tritauię pater materq. psonas efficiūt centū vigintiocto.tritaui eñ patres tot sunt,quot ipsi⁹ tritaui. itē eiusdē matres totidē,fiunt sexagintaquatuor.idē numer⁹ tritauię patris matrisq. ¶ Ataui atauię frater soror. hi sunt tritaui tritauię filius filia:abaui abauię patru⁹ auunculus,amita matertera: proaui proauię patruus magnus,auūcul⁹ magn⁹,amita magna,matertera magna:aui auię ve pṗatru⁹ proauūculus,proamita promatertera: patris matris abpatru⁹ abauūcul⁹,abamita abmatertera. Fiūt psonę ataui fratris trigintaduę.nā sedecim quas atau⁹ explet,accedūt totidē pṗter fratris duplicē psonā necesse est.nā sedecim fratres ataui ex patre cōputant,ⷭ sedecim ex mr̄e. similiter ataui sorores,trigintaduę.fiūt sexagintaqtuor psonę,ⷭ totidē atauię fratris,itē sororis. ¶ Patrui maximi fili⁹ filia.hi sunt ataui nepos neptis ex filio,abaui fratris fili⁹ filia. Amitę maxię fili⁹ filia.hi sunt ataui nepos neptis ex filia,abaui sororis fili⁹ filia. Auunculi maximi fili⁹ filia.hi sunt atauię nepos neptis ex filio,abauię fratris fili⁹ filia. Materterę maximę fili⁹ filia. hi sunt atauię nepos neptis ex filia,abauię sororis filius filia. Ne... oēs psonę quas a patrui maximi filio enumerauim⁹, ...oauo proauięq ei⁹,de cuius cognatione querit,cōsobrini cōsobrinę sunt: auo auięq eiusdē pṗopi⁹ sobrinis. ...ngulę appellationes cōtinēt personas senasdenas: ...ꝗ cū patru⁹ maximus sedecim efficiat,filius eius eādem habet enumerationē,totidēq filia:ⷭ sic ex oib⁹ ijs quas a patrui maximi filio cōprehendim⁹,ductis ꝑ octo sedecies,fiunt centū vigintiocto. Patrui maioris nepos psonas cōtinet sedecim. Est enim abaui abauię ve pnepos. et cū abau⁹ octies numeret,nepotes bis octies cōputati supradictū nūerū efficiūt:totidēq patrui maioris nepꝰ. Auūculi itē maioris nepos neptis,eadē ratione psonas cōplebūt trigitaduas. amitę maioris nepos neptis,eadē ratione.item materterę maioris nepos neptis. Et sic ex oib⁹ colligunt centū vigintiocto. His psonis auus auia ei⁹,de cuius cognatione querit,pṗpius sobrinis sunt: pr̄ mater sobrin⁹ sobrina:is de cui⁹ cognatione querit,sobrino nat⁹ est.h̄ pṗimo noīe definit parēti suo sobrinus, vt Trebati⁹ ait.rationē quoq nominis hāc reddidit,ꝙ vltimi cognationū gradus sobrinorū sint. Itaq sobrini ...fili⁹ recte,pṗimū nomē ab eo ipo cuius sobrini fili⁹ est, ...et,ⷭ ideo eos qui ex sobrinis nati sunt,inter se pṗimū ...ne appellare. hos eñ nullū pṗpriū habere nomē quo ...seuocēt. Patrui magni pnepos proneptis,auun... ...agni pronepos proneptis, amitę magnę pnepos ...tis,materterę magnę pronepos proneptis: ex his ...centum vigintiocto psonę efficiuntur:quia singulę appellationes sedecim cōplent. Nā cū(exempli grā) patruus magn⁹ quadrifariā itelligat:ad singulos patruorum magnorū personas quadruplicat⁹ pronepos,item proneptis trigintaduas personas reddent: totq quater numeratę illā quę pṗposita est summā efficiūt. eorū patres matresq eius de cuius cognatiōe queritur,sobrini sobrinęq sunt.ipe vo ijs de sobrino sobrinave nat⁹. Patrui abnepos abneptis,auunculi abnepos abneptis,amitę abnepos abneptis,mſterę abnepos abneptis. hęc singula vocabula senasdenas continent personas. patrui eñ verbi grā abnepos sic enumerabitur, vt bifariā patruo accepto,octies pnepos, toties proneptis ducat, et sic ad eoꝝ filios veniat sedecies cōputādos: eadē ratiōe ad filias. idem in cęteris.et per hęc ex oībus perficiet numerus personarū centum vigintiocto. Hi sunt ei de cuius cognatiōe querit,cōsobrinorū pronepotes,proneptesq: bis ille, de cui⁹ cognatione querit, patrui maximi,auunculi maximi, amitę maximę,materterę maximę filius filia.item proaui proauię cōsobrinus,fratris sororisq abnepos abneptis. hi personas ꝯtinent centū vigintiocto. Trinepotis filius,itē filia, trineptis filius,item filia. hi centū vigintiocto fiunt:ꝙ cum trinepos trineptisq,vt supra demōstrauimus,sexagintaquatuor impleant,filij eorum eadē enumeratione totidēq filię cōputabuntur.

Unde vir et vxor. Titu. xij.

Vlpianus. Lex vnica.

Vt bonorū possessio peti possit Unde vir et vxor,iustū esse matrimonium oportet. Cęteꝝ si iniustū fuerit matrimoniū, nequaq bonorū possessio peti poterit: quēadmodum nec ex testamēto[a] adiri hęreditas,vl' s̄m tabulas peti bonorū possessio pōt.nihil eñ capi[b] pṗpter

¶ Unde vir et vxor. ¶ Licet vir vxori,ⷭ econtra succedat:tamē vltra iura affinitatis secus est: vt.C.cōia de succes.l.affinitatis. Additio. De his bonorū pos.que deferūtur ab intest.s̄.habuistis: verum quia aliqua deferūtur nō ratione agnationis ⷭ cognationis,sed ratione matrimonij:ideo quia vir ⷭ vxor non sunt affines.s̄.ti.j.nō facile.et illa vocat bonorū vnde vir et vxor, et due sunt bo.poss. vna est vñ vir,que datur viro in bonis vxo. decedentis ab intesta. alia vñ vxor que datur vxori in bonis viri decedentis ab intesta.vñ de bo.pos.que cognominatur vñ vir et vñ vxor, videamus qñ locum habeat,et quando desinat: de quo.j.l.vna dicit. Et debetis scire, si vir decedit intestat⁹ sine descēdentibus et ascēdētibus et collateralibus, vxor succedet ei excluso fisco: ⷭ econtra.C.e.l.vna. Et not. quia ista bo.possess. vnde vxor olim fuit necessaria,ⷭ hodie est: quia vxor non succedit viro.l.xij.tabu.per vnde liberi: quia nō est de numero liberorū.per vnde legitimi nō:quia nō est agnata.per vnde cognati nō: quia nō est cognata. sed egtate ptoris: quia sunt affines.C.de cri.ex.here. l.aduersus. succedūt per vnde vir ⷭ vxor. Uiuia.

Ut bonorū poss. Cai⁹. In lege ista tractat qñ habeat locū ista bo.pos. et qñ cessat: et certe locū habet si matrimonium fuit iustum,ⷭ de iure tenuit.si predecedit vir vel vxor sine descēdentibus siue ascēdentib⁹ vel collaterali b⁹: vocat vxor. si decedit testatus,cessat. ita vocat vir ⷭ vxor per vnde vir et vxor,si tēpore mortis illius durabat matrimoniū. cessat tñ si non fuit licitū matrimonium cōtractū: quia vbi matrimoniū nō tenuit, non potest succedere ex testamēto. aliqñ tamē q̄ ad qd durat mr̄imonium,ⷭ quo ad gd nom: ⷭ inde nō erit locus huic bo.pos.si liberta est nupta patrono,nō potest diuertere ab eo inuito. si diuertit,licet duret matrimoniū,quia nec videntur habere voluntatē,nō succedunt per vnde vir ⷭ vxor.sed si diuortiū sit celebratū nō rite,licet duret matrimoniū,nō est locus huic bo.pos. Oristā.l.habet contra. ponamus: Ego volo nuptias cōtrahere. vado in partes extraneas. credo aliquā solutā,nō est:contrahitur cū ea illicitū matrimoniū.si instituit me:ista.l.videt velle ꝙ non possum ei succedere ex testamēto,vel per cōtra tab.idē videtur ecōtra: pone scio me habere vxo.cōtraho cum aliqua soluta.matrimoniū est illicitū.C.ad leg.iul.de adul.l.eū qui. instituo eam.l.ista innuit ꝙ non pōt succedere s̄m tab.vel per contra tab.istud est falsum: quia.ll. dicūt cōtrariū ꝙ ille qui scit mr̄imoniū iniustū,nō potest institui heres ab eo qui ignorat matrimoniū teneire.vnde si sciā me nō esse verū,et ipsa nesciat,nō potest me instituere: sed ego eam.fic.s̄.de leg.j.l.fi.s̄. de ijs quib⁹ vt indig.l. post legatū. s̄.de vsufru.leg.l.vir ⷭ vxor.de facto.sed de iure durarēt. Uiuia.

a ¶ Ex testamēto.talis iniusti viri vel vxoris: vt.s̄.de ijs quibus vt indig.l.claudius.ⷭ.s̄.de vsufru.lega.l.vxori.

b ¶ Capi.ex testamēto. vel ab intestato.sic repellitur mulier si nubat intra

¶ Sed si infanti[a] per tutorē petita sit possessio: sꝫ statim decesserit, dicēdum erit matri obstitisse. nō enī filiis[b] est ei que furioso dat. ¶ Ita demū aūt mr̄ a senatuscōsulti bn̄ficio excludit, si fili⁹ adijt legitimam hereditatē. ceteꝝ si omiserit legitimā hereditatē, mr̄ ex senatusconsulto Tertylliano admittet. Sed si nō sol⁹ sit iste fili⁹ legitimus heres, sꝫ sint q cū eo admittāt[c]: nec in partē eorū mr̄ ex senatusconsulto erit vocanda. ¶ Obijcit mr̄i pr̄[d] in vtriusq bonis taꝫ filij q̄ filie: siue heres[e], siue bonorū possessor[f] existat. ¶ Sꝫ neq auus neq pau⁹ in Tertylliano mr̄i nocent, quāuis fiducia[g] cōtraxerit. pater aūt tm̄ naturalis, nō etiā adoptiu⁹[h] mr̄i nocet. veri⁹ enī est cū pr̄[i] eē desierit[k], a mr̄e eū excludi: sꝫ nec ad bonorū possessionē ꝯtra tabulas eū admitti cū pr̄ esse desierit. vndecūq autē accepit bonorū possessionē pr̄ naturalis: siue vt legitim⁹[l], siue ꝯ tabulas[m]: ex q̄uis parte excludit matrē. ¶ Si sit agnat⁹ defūcti, ⁊ naturalis pr̄ in adoptiua familia sit, et mr̄: mr̄em admittimus, qm̄ patrē agnat⁹ excludit[n]. ¶ Si sit ꝯsanguinea[o] soror defuncti, itē mater et pr̄ adoptat⁹, vel emācipat⁹[p]: si cōsanguinea velit hr̄e hereditatē: mr̄em ex senatuscōsulto vna cū ea venire, ⁊ patrē excludi[q] placet. Si cōsanguinea repudiet: mr̄em ex senatuscōsulto ꝓpter patrē nō venire. Et quāuis al's nō soleat mr̄ expectare ꝯsanguineā velit necne adire hereditatē[r]: nūc tm̄ expectaturā. cōsanguinea enī est que patrē excludit. Repudiāte ergo cōsanguinea, bonorū possessionē habebit mr̄ cum pr̄e q̄si cognata. sed ⁊ in hac morā[s] patietur: nec ante accipiet bonorū possessionē, q pr̄ petierit: qm̄ omittēte eo pōt ex senatuscōsulto succedere. ¶ Sed ⁊ si ipsa[t] eadē mr̄ sit, ⁊ soror cōsanguinea, vtputa qm̄ pr̄ mr̄is nepotē suū ex filia adoptauit sit pterea ⁊ pr̄ naturalis: hec mr̄, si qdē q̄si ꝯsanguinea veniat[v], excludet patrē. si ius cōsanguinee repudiauit[x], vel capitis diminutione[y] amisit: ex senatusconsulto venire ꝓpter patrē nō pōt. repudiāte vo pr̄e, rursus ex senatusconsulto pōt venire. ¶ Si mr̄ hereditatē filij filie ve nō adierit ex senatuscōsulto Tertylliano: in bonorū[z] possessione† antiquū ius seruādū est†. Cū enī ē ꝓlatio: mr̄e omittēte senatuscōsulti bn̄ficiū, ius succedit vetus. Sꝫ si mr̄ repudiauerit bonorum possessionē, d adeūda[a] aūt hereditate deliberet: dicendū erit agnatū nō succedere, qm̄ nōdū veꝝ est nō adisse matrē. ¶ Qd aūt diximus[b] ius antiquū seruari mr̄e nō adeūte, cui ꝑsone deferatur hereditas, vidēdū est, vtrū ei que nūc ꝓxima inuenit cum mr̄ repudiat: an ei que fuit cum intestatū decessisse certū eēt: vtputa fuit patru⁹[c] cū intestatus decederet[d]: patrui fili⁹ cū mr̄ repudiasset. ¶ Patruo nōdū delata hereditate, atq ideo defuncto eo mr̄e dliberāte patrui filiū vocari.

ℭ Dictū est supra qualiter mater excludatur a successione filij propter filios vel cōsanguineos: modo est videndū qn̄ priuetur successione propter tutorē non petitum. ⁊ primo ponit mentem cuiusdam cōstitutionis. secūdo incipit illā cōstitutionē exponere. scda ibi, Et quidē. Bar.

ℭ Si mr̄ nō petierit tutores idoneos filijs suis, vel priorib⁹ excusatis reiectis ve nō cōfestim † aliorū noīa ediderit: ius nō hꝫ vēdicādo rū[e] sibi bonorū intestatoꝝ filiorū.

¶ Et qdē si nō petijt, in cōstitutionem incidit. Ait enī[f], vel nō petierit. Sꝫ a quo nō petierit? Loquit qdē de ꝓtore cōstitutio: sed puto et in ꝓuincijs locū hr̄e etiā si a magistratibus municipalib⁹ nō petat: qm̄ et magistratib⁹ municipalib⁹ dādi necessitas iniūgitur[g]. Quid ergo si petijt, sed admonita vel a libertis, vel a cognat? an incidat in senatuscōsulto? Et puto eā icidere si cōpulsa fecerit, non si cū petere nō cūctaret[h], admonita est. ¶ Q† si pr̄ eis peti ꝓhibuerit tutorē: qm̄ per matrē rem eorū administrari voluit, incidit si nec petat, nec legitime[i] tutelā admistret. Q si penitus egenis filijs nō petit, ignoscendum est ei. Sed si forte absens a libertis ꝯsueta est, vl' ab alijs: dicēdum est eā non excludi[k]: nisi forte cū frustraret, id cōtigit. Filijs autē nō petēdo punit, vtiq ⁊ filiabus. Et qd si nepotib⁹? Similiter nō petēdo punit. ¶ Quid si curatores nō petit? Verba rescripti deficiūt: sed dicendū est, si quidē impuberibus[l] curatores non petijt, eandē esse rationē. si iam puberibus, cessare[m] debere. Quid si cū pregnās eēt, bonis nō petijt curatorē? dico in sniam incidere. nā ⁊ si apud hostes habuerit impuberē, idē erit dicēdū. Quid si furioso tutorē[n] vel curatorē nō petijt? magis est vt icidat. ¶ Nō solū aūt que nō petijt, coercet: sed ⁊ que defunctorie[o] petijt (vt rescripto declarat) vel priuilegio[p] munitū, vel oneratū puta tribus tutelis: sed ita demū, si data opa hoc fecit. Quid ergo si tales petijt, ⁊ susceperūt nihilominus, vel detēti sunt? Excusata erit mr̄. Quid si indignos vel min⁹ habiles ad tutelā petierit, cū sciebat pretorē eos non daturū? Quid tādē si dedit eos ꝓtor mr̄is petitionē secut⁹? Iam quidē ꝓtoris delictū est: sed ⁊ matris punim⁹ cōsiliū. Igit si forte excusati sint illi vel improbati: dꝫ mater alios sine mora petere. Ergo siue non petierit, siue non idoneos petierit, punieť, etiā si dati fuerint min⁹ idonei ꝓtore errāte[q]. ¶ Idoneos aūt vtrū facultatib⁹, an ⁊ morib⁹ petere debeat, dubitatiōis eē pōt. Puto autē facile ei ignosci si locupletes sint ij quos petijt. Sꝫ ⁊ si priorib⁹ excusatis reiectis ve, nō ꝯfestim alioꝝ noīa ediderit, punit. Quid ergo si nō fuerit oēs excusati, vel nō oēs reiecti? vidēdū est an ei imputet cur in locū excusati nō petierit. Et puto imputandū[r].

a ℭ Sed si infanti. al's in libro dn̄i Accursij est, vł si impubes ⁊c.
b ℭ Nō enī filiis. ſm hoc intellige. C. qui admit. ad bo. pos. l. infantis.
c ℭ Admittant. puta alij filij qui licet repudient, quādiu vn⁹ vult, mater nō admittit: vt. s. e. l. j. §. si nemo. vel dic, sunt nepotes ab alio qui in locū sui pr̄is cū patruo vocant: vt insti. de here. q ab intest. §. cum filius.
d ℭ Pater. qui emancipauit: al's haberet heredem ſm hec iura.
e ℭ Siue heres. qr ꝯtracta fiducia emācipauit.
f ℭ Siue bo. posses. quia nō cōtracta: vt. s. ti. j. l. si ad patrē. ⁊ insti. ad tertyl. §. preferūtur. et. C. e. l. ij.
g ℭ Fiducia. i. emācipauerunt cōtracta fiducia.
h ℭ Etiā adoptiu⁹. nisi i casu vt. j. e. eqssimū. §. j.
i ℭ Cum pater. semp dicas post emancipationem: vt modo notaui.
k ℭ Desierit. adoptiuus post emācipationem: vt s. vnde liberi. l. liberi.
l ℭ Legitimus. puta per vn̄ legitimi: qn̄ cōtracta fiducia emancipauit.
m ℭ Contra tabu. quando contracta fiducia, vel non emancipauit.
n ℭ Excludit. si vico vincentem ⁊c. vt hic, et. j. de diuer. ⁊ tempo. pres. l. de accessionibus.
o ℭ Consanguinea. scilꝫ ex eodem patre.
p ℭ Emancipatus. a patre naturali, vel etiā adoptiuo. Accur.
q ℭ Excludi. p sororē cū extra familiā est pat.
r ℭ Adire hereditatem. quia statim ꝓ sua parte accipit mater: vt istit. ad tertyl. §. soror.
s ℭ In hac morā. facit. s. e. §. sꝫ si qs decesserit. i fi.
t ℭ Sed et si ipsa. s. mr̄.
v ℭ Veniat. fuit ꝙ nepos a pr̄e adoptiuo emācipat⁹, al's nō hr̄et heredē ſm hec iura. vel ſm B videt desinere esse et sororr vt instit. de nupt. §. inter eas. sꝫ rn̄. hic non desinit hr̄e ius sororitatꝫ, qn̄ ab auo fuit ei⁹ fili⁹ adoptatus: vt. s. ea. l. §. liberi.
x ℭ Repudiauit. repudiās vno iure, pōt venire per aliud: vt ⁊. C. de iure delibe. l. suum.
y ℭ Diminutione. minima: qr ipsa sit emācipata. Sed q̄re ⁊ hic nō retinet ius sororitatis post capi. dimi? Rn̄. ibi erat ciuile et naturale vinculum: hic naturale tantū.
z ℭ In bon. pos. vnde legitimi: vt et. s. vn̄ legi. l. ij. in fi. ⁊. l. iij.

† al's, i bonis eoꝝ antiquū ⁊c.
† Cōcor. c. a nō facto. in fi. ibi, q̄tiescūq in gestis ꝯciliorū dissors suia inuenit: illi⁹

a ℭ De adeūda. per Tertyllianum.
b ℭ Diximus. s. ꝓxi. §.
c ℭ Patruus. nūc rn̄det. sic ecōtra. s. e. l. j. §. vtrū.
d ℭ Decederet. filius.
e ℭ Vendicādorū. si moriantur impuberes, al's non: vt. C. ad tertyllia. l. omnē. ⁊. l. matres. ⁊ de legi. heredi. l. sciāt. ⁊ hec omnia infra exponit.
f ℭ Ait enim. cōstitutio diui Pij: vt. s. q pe. tu. l. ij. §. idem diuus
g ℭ Iniūgit. vt. s. de tu. ⁊ cura. da. l. ius dandi.
h ℭ Cunctaretur. i. dubitaret. et quia ꝓ certo proponebat petere.
i ℭ Nec legitime. qd potuit petēdo a ꝑncipe ſm hec tpa, vt. s. de tute. l. fi. Quid autē si pr̄ eoꝝ mr̄i nō mādauit gerere, ipsa tm̄ gessit, et ideo tutores non petijt? Itē qd si alij gesserūt: sed a iudice tutelā nō petierūt, nec iuentariū fecerūt: an punit mater? Rn̄. apte hic videtur dicere q icidat: qr nō legitie gessit, ſm Az.
k ℭ Excludi. vt. C. de his q. vt idig. l. sororē. ⁊. C. d iu. fis. l. edicto. §. cū aūt.
l ℭ Impuberibus. quod fit qn̄q: vt insti. de cura. §. interdum.
m ℭ Cessare debere. sed ipsi sibimet petāt: vt s. q pe. tu. l. ij. §. curatorē.
n ℭ Tutorem. s. de tute. l. qui habet. in prin.
o ℭ Defunctorie. procrastinando.
p ℭ Priuilegio. sic. s. qd cuius. vni. no. l. j. §. fi.
q ℭ Errante. nisi statim alios petat: vt. j. §. sed si prioribus.
r ℭ Imputādū. nisi eam reliq sufficiunt admini

cōc[...] mag[...] mea[...] ius a[...] or et p[...] or extra[...] thorita[...] dist. l.

† Cōfestim i. cū ꝓmū potuit. sic itelligitur gl. sup vb. mox. circa fi. in ca. qr ꝓpter. extra de elec. ⁊ i. c. olim cām. in gl. super vb. cū statim. de restitu. spolia.

† In qbusdā exē. legit, Quid si pr̄ ei peti tutores prohibuerat: qm̄ p matrē rē eorū administrari voluit: incidet si nec petat ⁊c.

Quid si deceſſerint quidã? Puto licet verba deficiãt, ſniam cõſtitutionis locũ hr̃e. ¶ Sȝ qđ diximus reiecti, vtrũ ſic accipimus, a p̃toꝛe non dati? an ⁊ ſi ſuſpecti fuerint remoti, vel ob negligentiã vel ignauiam repulſi? Rñdi, etiã hos quis reiectos recte dicet. ergo et ſi latitent. Sed hoc lõgũ eſt. Nam nec hoc ei imputaƭ, cur ſuſpectos non fecerit. alioquin ſi latitarẽt, potuit edicto deſyderare vt eos p̃toꝛ adeſſe iuberet, et ſuſpectos eos remoueret ſi deeſſent. Quid ſi non compulit eos miſcere ſe tutelę? Et cũ plenũ officiũ[a] a matre deſyderemus, ⁊ hęc ei curanda ſunt, ne in hereditate ei obſtẽt. ¶ Confeſtim autẽ[b] ſic erit accipiendũ, vbi primũ potuit, id eſt p̃toꝛis † copiam habuit huic rei ſedentis[c] †: niſi foꝛte infirmitate impedita eſt, vel alia magna cauſa, quę etiã mandare[d] eã ad petẽdos tutoꝛes impediret: ita tñ, vt nullo mõ annale tempus excederet. Si eñ moꝛtalitate filij p̃uenta eſt, nihil matri imputetur. ¶ Tractari belle põt ſi amplũ pupillo legatũ ſub cõditione ſit relictum, Si tutoꝛes non habuerit, ⁊ propterea ei mater nõ petierit ne conditione deficereƭ, an cõſtitutio ceſſet. Et puto ceſſare ſi dãnũ minus ſit cumulo legati. qđ ⁊ in magiſtratib⁹ municipalibus tractatur apud Tertyllianũ. ⁊ putat dãdam in eos actionẽ quaten⁹ plus eſſet in dãdo q̃ in legato: niſi foꝛte quis putet conditionẽ hanc quaſi vtilitati publicę repugnãtẽ remittẽdã, vt alias pleraſq;[e], aut ṽba cauillatus imputauerit matri cur curatoꝛes non petierit. Finge autẽ plenius[f] cõditionẽ cõſcriptã: nõne erit matri ignoſcendũ? aut hoc imputabiƭ matri cur nõ deſyderauerit a principe cõditionem remitti? Et puto nõ eſſe iputandũ[g]. Ergo etiam ſi mater ei qui ſoluẽdo non erit, non petierit tutoꝛẽ, puto ignoſcendũ. ꝯſuluit eñ ei vt minus inquietetur, quaſi indefenſus. ¶ Et ſi foꝛte quis vxoꝛẽ cõis filij, matrẽ heredẽ ſcripſerit, rogaueritq; remiſſa etiã ſatiſdatione vt filio pubere facto reſtitueret hereditatem: nec mater ei petijt tutoꝛes: debet dici ceſſare cõſtitutionem, cũ patris voluntatẽ ſecuta ſit, et nihil habẽti filio tutoꝛes non petierit. Q; ſi ei remiſſa ſatiſdatio † nõ fuerit, cõtra erit: qm̃ vel propter hoc debuit tutoꝛes habere. Sed ſi foꝛte impubes poſt matris ceſſationem fuerit arrogat⁹, ⁊ impubes obierit: dicẽdum erit matri aduerſus arrogatoꝛem nõ competere ex ſtipulatu[h] actionẽ. ¶ Videndũ eſt matre ꝓhibita ius ſuũ vẽdicare, vtrũ ceteros admittam⁹ atq; ſi mater nõ eſſet, an ipſam heredẽ dicam⁹ fieri, vel aliud nomẽ ſucceſſionis inducere. Sed negauimus ei actiones, et inuenimus reſcriptum ab imperatoꝛe noſtro Antonino Auguſto et diuo p̃re ei⁹ Mãmeę Maximę pꝛedie id⁹ Apꝛilis Plautiano iterum cõſule, matre remota eos admitti[i] qui venirẽt ſi mater nõ fuiſſet. ergo et agnati cęteriq; ſuccedẽt. aut ſi nemo ſit, bona vacabũt.

Modeſtinus. Lex. iij.

PAtrem[k] adoptiuum matri nõ obeſſe pleriq; pꝛobant.

Idem. Lex. iiij.

MAtris iteſtato defunctę hereditatem ad oẽs ei⁹ liberos pertinere etiam ſi ex diuerſis mr̃imonijs nati fuerint, iuris eſt.

Paulus. Lex. v.

AEquiſſimũ[l] eſt oẽs filios matri pꝛęferri, etiam ſi per adoptionem in familia relicti ſint. Sȝ ⁊ nepos ex adoptiuo filio natus, ex ṽbis ſenatuſconſulti matri obſtabit. ¶ Si ex filio nepotẽ au⁹ manumiſerit, iſq; patre et auo et matre ſuperſtitibus deceſſerit, põt quęri quis potioꝛ eſſe debeat. nam ſi mater excluſerit auum[m] manumiſſoꝛẽ qui patri anteponitur, edicto pꝛętoꝛis[n] induceƭ p̃r defuncti. quo admiſſo deſinet ſenatuſcõſulto loc⁹ eẽ, ⁊ rurſus auus vocabiƭ. itaq; recti⁹ eſt auo ius ſuũ cõſeruare[o], qui ⁊ contra ſcriptos heredes bonoꝝ poſſeſſionẽ accipere ſolet.

Idem. Lex. vj.

FIlij[p], mr̃ ex hoc ſenatuſconſulto, etiã ſi in aliena poteſtate ſit[q], ad hereditatẽ admittiƭ. ¶ Filius qui ſe nolle adire hereditatẽ matris dixerit, an põt mutata volũtate adire anteq̃ ꝯſanguineus vel agnatus adierit, vidẽdũ eſt, propter hęc verba, Si nemo filioꝝ volet hereditatẽ ſuſcipere. q2 extẽſiua[r] ſunt. Et cũ verba extẽſiua ſint, pœnitẽtia ei⁹ vſq; ad annũ admittẽda eſt[s], cũ ⁊ ip̃a filij bonorum poſſeſſio annalis ſit.

Idem. Lex. vij.

SI quis inteſtat⁹ deceſſerit relicta matre ⁊ fratre ꝯſanguineo vl' ſoꝛoꝛe, quãuis per arrogationem quęſitis: eadem iura in perſona matris[t] ſeruantur, quę et naturalibus extantibus liberis.

Caius. Lex. viij.

IN ſuſpẽſo ẽ ius mr̃is ſi fili⁹ defuncti emancipat⁹ deliberet de bonoꝝ poſſeſſione[v] petẽda.

Idem. Lex. ix.

SAcratiſſimi p̃ncipis noſtri oꝛatione cauetur vt matris inteſtatę hereditas † ad liberos, tametſi in aliena poteſtate[x] ſint, pertineat.

ſtrationi: vt. ſ. qui pet. tu. l. credendum.

a ¶ Plenũ officiũ. vt et C. q pe. tu. l. cũ a mr̃ib⁹. et no. q̃ q̃ ad ſuſpectos eſt hoc ꝯſiliũ ne ſit cõtra dicta. l. ſ. q pe. tu. l. fin. §. fi. ſȝ quo ad cetera eſt neceſſitas: ſic. C. de admi. tu. l. fi. §. pſonas. Acc.

b ¶ Confeſtim autẽ. hoc eſt verbũ oꝛationis recitate. ſ. §. ſi mater.

c ¶ Sedentis. ſic. ſ. quis oꝛdo in bono. poſ. ſer. l. ij. §. in bonoꝛum.

d ¶ Mãdare. ꝓcuratoꝛi ſcilȝ: qđ poteſt: vt. C. qui pe. tu. l. cũ a matribus.

e ¶ Pleraſq;. vt. C. de conditio. inſtitu. l. cõditiones. ⁊ l. filius.

f ¶ Plenius. vt nec curatoꝛes petat. Accurſius.

g ¶ Imputandum. ⁊ ſic non eſt remittenda.

h ¶ Ex ſtipulatu actionem quam al's haberet: vt. ſ. eo. l. j. §. impuberi.

i ¶ Admitti. ſcȝ quo ad hereditatẽ. ſed an idẽ oꝛdo in petẽdis tutoꝛib⁹ vt pri⁹ mater q̃ alij audiatur. ſ. vt donec mater vult petere, alius nõ audiaƭ? Rñ. nõ: vt. ſ. e. l. §. ſed ſi foꝛte. ⁊ q pe. tu. l. ij. in fi. Itẽ no. q̃ ipſo iure mr̃ eſſe definit: vt hic.

PAtrem. Caſus. Pater legitimus ⁊ naturalis p̃cedit matrẽ in ſucceſſione ab inteſtato: ſed ſol⁹ pater adoptiuus nõ vincit eã.

k ¶ Patrẽ. pone caſum vt. ſ. l. ꝓxima. §. obijciƭ. Additio. Bar. arguit ꝯ iſtã. l. q̃ ille qui hȝ patrẽ adoptiuũ, eſt i ei⁹ poteſtate: ergo nõ hȝ heredẽ matrem vel aliũ: vt. l. ij. j. de caſtrẽ. pecul. Sol. ſm eũ. ⁊ intellige q̃ p̃r adoptiu⁹ eũ emancipauit: vt dꝛ in. l. ij. §. obijciƭ. ſ. eo.

MAtris. Caſus. Si mr̃ decedat inteſtata: oẽs eius liberi ſiue ſint ex eodẽ mr̃imonio vel diuerſis, ſuccedunt ei per Oꝛficianũ. Viuia.

AEquiſſimum. Caſus Si filius decedit inteſtat⁹ relictis liberis, liberi obſtant matri, ſiue ſint legitimi ⁊ naturales: ſiue legitimi tãtũ, puta adoptiui. ¶ Si ex filio.] Si p̃r nepotem emãcipauit, ⁊ emãcipat⁹ deceſſit p̃re ⁊ mr̃e ſupſtitib⁹: ſuccedet mater. videbatur q̃ p̃r excluderet auũ rõne grad⁹, et inſup matrẽ. ⁊ cete licet ita videatur: tñ dicendũ eſt q̃ vocaƭ vel ad ſucceſſionẽ ab iteſtato, vel i bo. poſ. vtilẽ vñ liberi. Viuia.

l ¶ Equiſſimum. ſ. co. l. ij. §. liberi.

m ¶ Auum. vt. ſ. e. l. ij. §. ſi auus.

n ¶ Pꝛetoꝛis. vt. ſ. ſi a pa. quis fu. ma. l. j. §. nepos.

o ¶ Conſeruare. nõ ergo mater excludit auum qñ p̃r eſt in medio. et not. q̃ hic fallit regula quã habes. j. de diuer. ⁊ tẽpo. pꝛe. l. de acceſſionibus. ſ. ſi vinco vincentẽ ⁊c. nam alius vincit patrẽ, ⁊ pater matrẽ, nõ tñ auus ſolus vincit matrẽ: vt hic, et. ſ. l. ij. §. obijciƭ. niſi p̃r ſit in medio: vt hic diciƭ. ſic et fallit alias vt not. C. de natu. lib. auƭ. licet.

FIlij. Caſ⁹. Mater ſiue ſit materfamil'. ſiue filiafa. vocatur ad ſucceſſionem filij. ¶ Fili⁹ qui ſe.] Deceſſit mater inteſtata. filius vocabitur ad ei⁹ ſucceſſionem per Oꝛficianum. dixit filius: nolo adire. poſtea vult mutare voluntatem, ⁊ adire: poterit ne? ſic, adeo q̃ ſi mater habebit fratrẽ legitimum ⁊ naturalẽ, non venit ad ſucceſſionem, ſed fili⁹ per Oꝛficianũ. Vi.

p ¶ Filij. hic puncta.

q ¶ Poteſtate ſit. ſcilicet mater. ſic econtra. j. eo. l. penul. Accur.

r ¶ Extenſiua. ꝓpter verbum volet, qđ foꝛmaƭ a pꝛeſenti: vt. j. de verbo. obli. l. ſi ſtipulatus.

s ¶ Admittẽda eſt. imo videtur q̃ non: vt. C. de iur. ⁊ fa. igno. l. ij. que eſt contra. Sol. ibi alius iã acceperat, hic non: vt. ſ. de mino. l. q̃ ſi minoꝛ. §. ſceuola. vl' ſo. vt ibi no.

SI qs. Caſ⁹. Quidam deceſſit inteſtatus relicta matre et fratre vel ſoꝛoꝛe quęſitis naturaliter, vel per arrogationem. nũquid eadẽ ſeruantur que in filijs legitimis et naturalibus? certe ſic. Viuia.

t ¶ In pſona matris. volentis ſuccedere filio. qualiter autẽ naturales ſuccedant cũ mr̃e, habes inſti. ad tertull'. §. frater.

IN ſuſpẽſo. Caſus. Si filius emãcipatus decedit relicto filio, et ille deliberat velit petere bono. poſſ. ius matris eſt in ſuſpẽſo. Vi.

v ¶ De bonoꝛum poſſeſſione, vnde liberi.

SAcratiſſimi. Caſus. Si mater moritur inteſtata: liberi ſuccedũt matri per Oꝛficianum, ſiue erant ſui iuris vel in poteſtate conſtituti. Viuia.

x ¶ Poteſtate erunt. ſic ecõtra. ſ. e. l. filij. i p̃n. et facit. C. ad oꝛficia. l. ij. Si filiuſfa.

† Fac iſte text. q̃ tutoꝛis datio ꝑtineat ad maioꝛẽ iudicem. quod patet ponderãdo ṽbũ p̃toꝛis, q eſt d maioꝛib⁹ magiſtratib⁹ vt per ſpecu. in titu. de iuriſdi. om. in ver. medij. d q̃ eſt gl. oꝛd. inſt. d atti. tut. §. ſed hoc videƭ in gl. i verbo, tutoꝛes.

† al's, ſe dãtis.

† Solẽt q̃rere ſcribẽtes quare ſatiſdatio tutoꝛis per tutoꝛẽ põt remitti: ſȝ tu accipe duas validas rõnes. Prĩa eſt, q2 hoc caſu ſatiſdationis loco habetur fides electa: vt no. ſpe. in ti. de inſtru. edicƭ. §. nunc vero aliqua. verſi. qd ſi heres. Secũda, q2 de iure nõ eſt de ſubſtantia tutele: vt no. bal. in addiƭ. ad ſpec. in ti. de tute. v̄ſi. ſatiſdatio nõ eſt.

† Concoꝛ. gl. i v̄bo, ab apoſtolo. ibi, bñficiũ eñ iuris nemini eſt auferendum. c. cũ ſecũdum apoſtolum. extra de ſecun. nupt. ⁊ gl. i ver. parẽtib⁹. ibi, ⁊ hereditas parentum q̃ſi debita obuenit nobis. c. p̃dicatoꝛ. xvj. q. j.

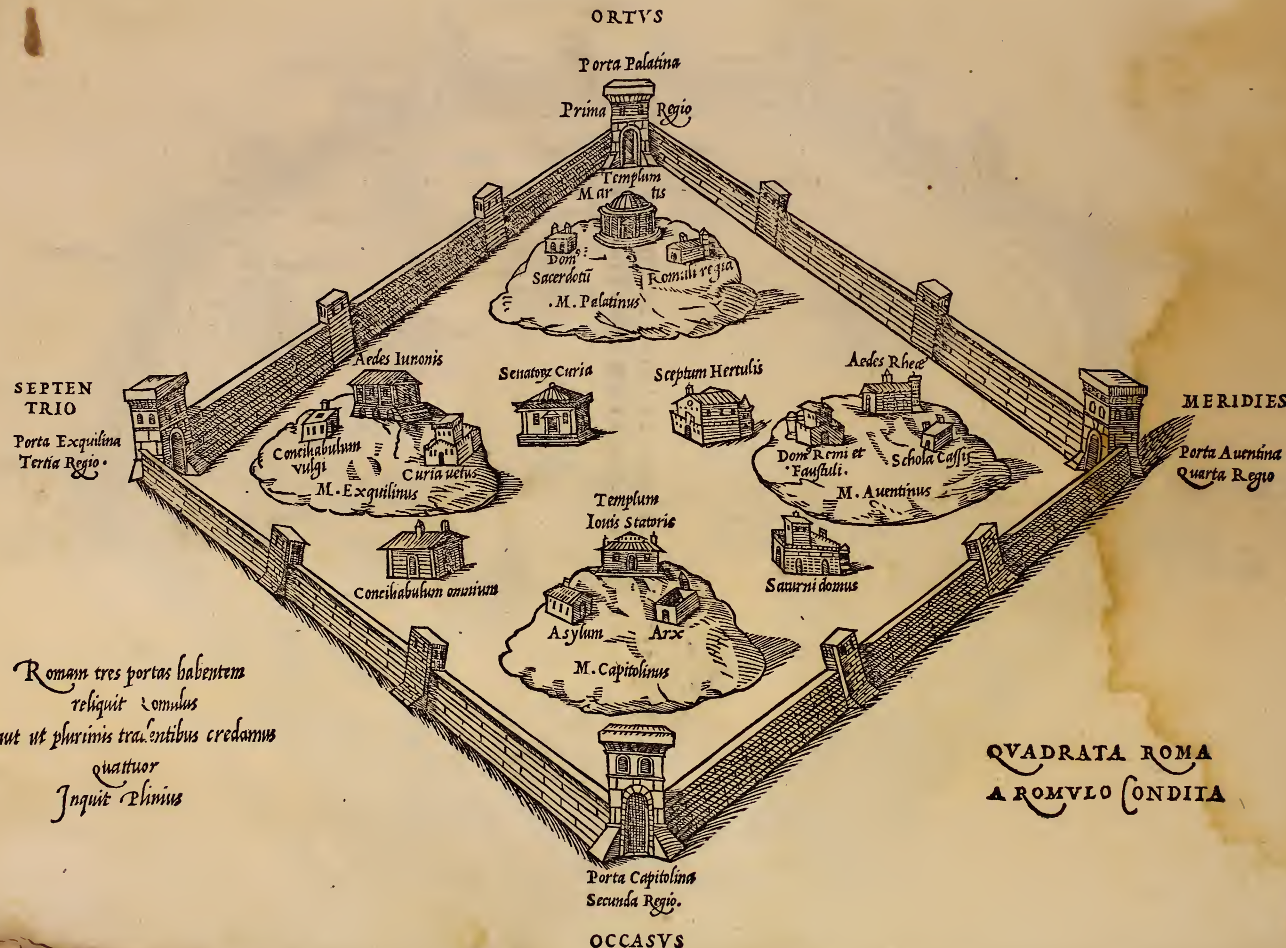

ANTIQVAE VRBIS ROMAE CVM REGIONIBVS SIMVLACHRVM

M. FABIVS CALVVS CIVIS RHAVENNAS
DIVO CLEMENTI SEPTIMO
PONTIFICI SVMMO HAEC DEDICAVIT.

Quemadmodum Vrbs Rhoma ſenſim creuerit, Clementia tua Pontifex Summe Clemens Septime hinc perſpiciet. Quo ue pacto Digeſta fuerit. Queq; regeretur. Quo magis ad hoc tam turpe Cadauer eam deueniſſe deplorandum eſt. Quod tot Inſanias, Furias, Debacchationes, Incurſioneſq; Gothorum, OſtroGothorum, Hunnorum, Totilæ. Inmaniumq; barbarorum tulerit.

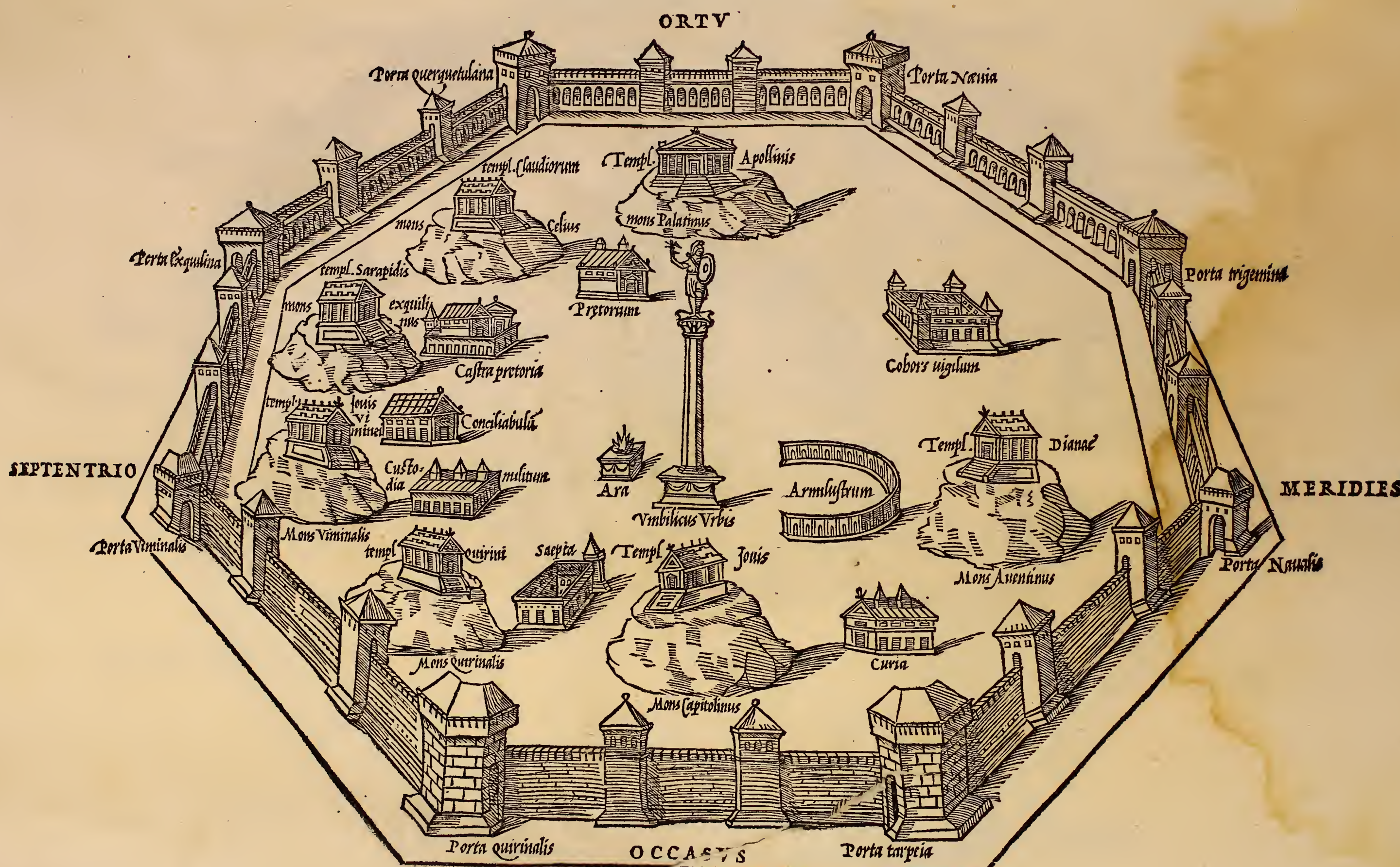
RHOMVS. SIVE RHOMVLVS VRBEM SVAM
QVADRATAM SIC CONDIDIT.

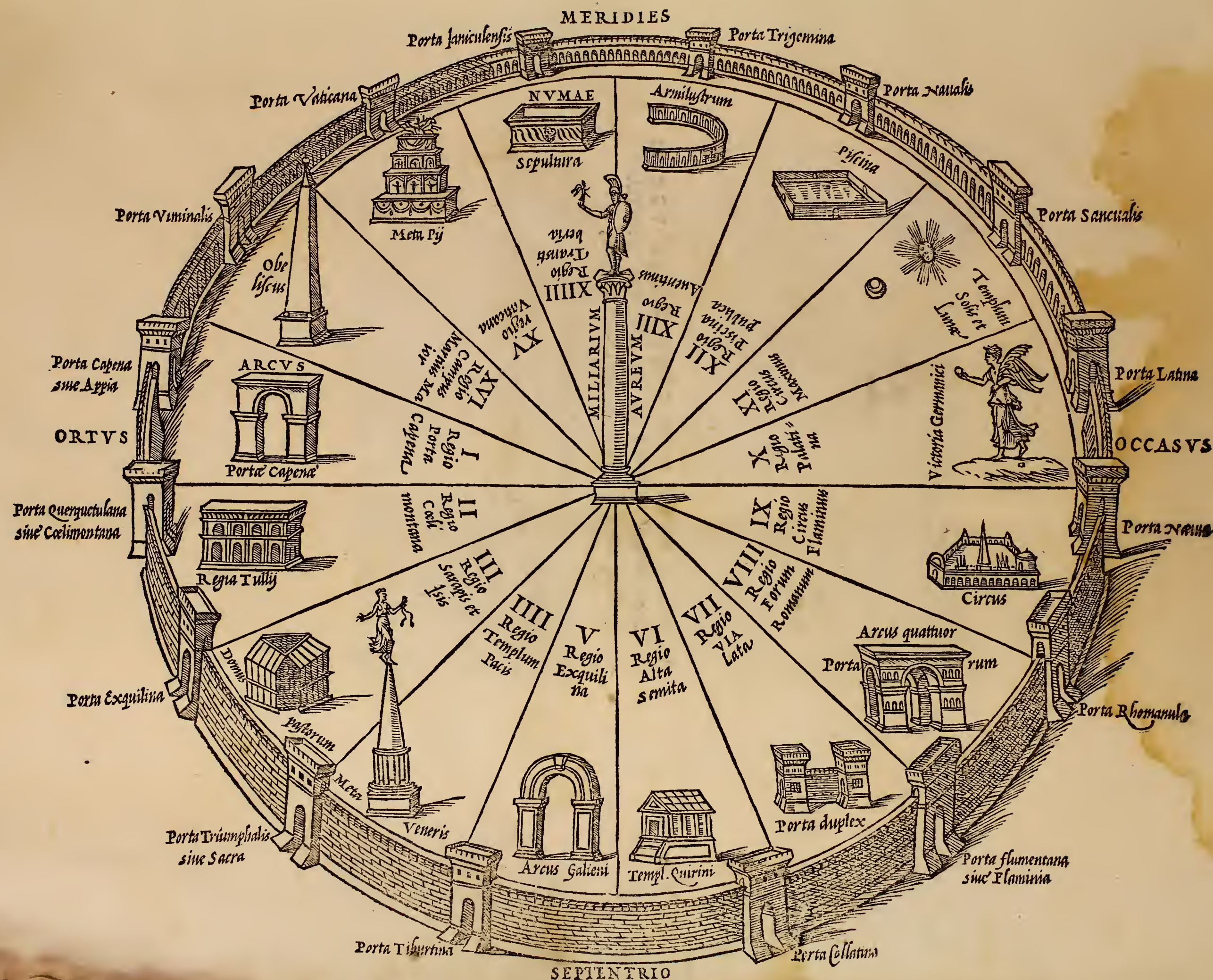
Romam tres portas habentem
reliquit Romulus
aut ut plurimis tradentibus credamus
quattuor
Inquit Plinius

QVADRATA ROMA
A ROMVLO CONDITA

SERVIVS DEINDE TVLLIVS OCTO REGIONVM,
ET PORTARVM SVAM FECIT, ET AVXIT.

ORTV
Porta querquetulana
Porta Naeuia
Templ. Apollinis
templ. Claudiorum
mons Celius
mons Palatinus
Porta Exquilina
Porta trigemina
templ. Sarapidis
mons exquilinus
Pretorium
Castra pretoria
Cohors uigilum
templ. Jouis Vimine
Conciliabulū
Templ. Dianae
SEPTENTRIO
Custodia militum
Ara
Armilustrum
MERIDIES
Vmbilicus Vrbis
Porta Viminalis
Mons Viminalis
templ. quirini
Saepta
Templ. Jouis
Porta Naualis
Mons Auentinus
Mons Quirinalis
Curia
Mons Capitolinus
Porta quirinalis
OCCASVS
Porta tarpeia

DIVVS POSTEA AVGVSTVS AD SEXDECIM
REGIONES ET PORTAS DEDVXIT. QVOD ET
NON NVLLI PRINCIPES POST EVM
SERVAVERVNT.

MERIDIES
Porta Ianiculensis
Porta Trigemina
Porta Vaticana
Porta Naualis
Porta Viminalis
Porta Sancualis
Porta Capena siue Appia
Porta Latina
ORTVS
OCCASVS
Porta Querquetulana siue Coelimontana
Porta Neuia
Porta Exquilina
Porta Rhomanula
Porta Triumphalis siue Sacra
Porta flumentana siue Flaminia
Porta Tiburtina
Porta Collatina
SEPTENTRIO
NVMAE Sepultura
Armilustrum
Piscina
Meta Pij
Obe liscus
Templum Solis et Lunæ
Victoria Germanici
ARCVS Portæ Capenæ
Regia Tullij
Domus Pastorum
Meta Veneris
Arcus Galieni
Templ. Quirini
Porta duplex
Arcus quattuor Portarum
Circus
MILIARIVM AVREVM
I Regio Porta Capena
II Regio Cœli montana
III Regio Sarapis et Isis
IIII Regio Templum Pacis
V Regio Exquili na
VI Regio Alta semita
VII Regio VIA Lata
VIII Regio Forum Romanum
IX Regio Circus Flaminius
X Regio Palati= na
XI Regio Circus Maximus
XII Regio Piscina publica
XIII Regio Auentinus
XIIII Regio Transti beria
XV regio Vaticana
XVI Regio Campus Martius Ma ior

PLINIVS VERO SVIS TEMPORIBVS VRBEM RHOMAM QVATTVOR ET TRIGINTA PORTAS HABVISSE SCRIBIT,

QVattuor Regionum, et Portarum incluſis his Quattuor Montibus Palatino ab Ortu, Capitolino ab Occaſu, Auentino a Meridie, Et Exquilino, hoc eſt. s. Petri in Vinculis, a Septentrione, Vrbem ſuam quadratam Rhomus ſiue Romulus condidit. Seruius Tullius deinde Octo Portarum et regionum. Diuus Auguſtus poſtea Sexdecim Portarum atq; regionum. Demum Triginta Quattuor Portarum cum ſingulis regionibus, et rebus earum potioribus ex Plinii deſcreptione. Prætermiſſo earum Circuitu, Balneis, Menſis Oleariis, Salinis, Laniorum, Piſcariorum, Vicorum, Inſularum, Domorum, Balneorum, Horreorum, Piſtrinorum, Puteorum Quos Lacos ſecundo Declinatu dictitant numero. Plurimiſque inſuper rebus, Quoniam in Libellis qui de Vrbis regionibus circumferuntur habentur. Tametſi multa in is temere farciuntur, Vti ſunt Vicorum quorundam nomina, Cur non omnium? Quoniam plura non leguntur in Cippo Quadrato Statuæ Diui Hadriani Qui hodie quoque in Capitolio Viſitur, In Porticus. D. Conſeruatorum angulo. Plurimaque præterea ex Plinio, Cæteriſq; ſcriptoribus inepte, et parum Latine adduntur. Quæ cuncta cum ſupra ſcriptis. M. Fabius Caluus Ciuis Rhauennas Liuium, Varronem, Dionysium, Plinium, Sextum rufum, Multoſq; alios, qui de His ſcripſerunt ſecutus digeſſit, Sedulitate ſtrenui Viri Ludouici Vicentini multum coadiutante, Tamen auspiciis et Patrocinio Patris Ampliſſimi Flamendialis Hoc eſt Pileo Cardineo redimiti et Apoſtolici Aerarii Præfecti. D. F. Harmellini Medices. Quippe qui plurima his fere non inferiora facienda curet. Inter quæ Locus eſt Quo Adoleſcentes ſui Peruſini Disciplinas omnes cum alimentis capescant. Cuiusquidem Sexdecim regiones Vel quemadmodum Libelli regionum præſeferunt et Plinius et. D. Hadriani Statuæ inſcriptio quæ in Capitolino monte Duobus locis cernitur quattordecim quoniam Circum Flaminium et Campum Martium unam faciunt. Sic et Tranſtiberinam et Vaticanam unam ponunt.

OCCA
Porta Aurelia
Por. Portuensis
Riuulus Tiberis
Portus Ostiensis
Circus Neronis
templ. neronis
Sepulchrum Numae
MONS
templ. Iani
IANICVLVS
Por. Laurentina
Por. Ostiensis
T
I
Pons Aemilius
Pons Cestius
Pons Palatinus siue Senatorius
INSVLA
Ostia Tiberina
Por. Trigemina
Por. Trigonia
Porta Naualis
Pons Fabritius
casa Rhemi
Templum Iouis Capitolini
Armilustrum
templ. Dianę
cohors uigilum
Dom' sacerdotum
Ara
ARX
Asylum
Por. Sancualis
Porta Næuia
MERIDIES
MONS AVENTINVS
Ara Dianae
MONS CAPITOLINVS
Por. Radusculana
TEMPLVM Apollinis cum Bibliotheca
Regia Saturni
Porta Camena siue Capena.
Sæptum Herculis
Dom' Augusti
Dom' tiberij
MONS PALATINVS
Porta Latina
Por. Labicana
Porta Gabina
P. Querquetulana siue Cœlimontana.
P. Triumphalis siue sacra.
P. Prenestina
O

SVS
Porta Septimiana
Porta Valeria
templ. Apollinis
templ. febris
templ. Carmentę
ET VATICANVS
TIBERIS
Pons Miluius
Porta Flumentana siue Flaminia
Porta Rhutumena siue Veientana.
Pons Hadrianus
Porta Rhomanula
Domus Pastorum
Pons Vaticanus
Porta Collatina
DOMVS Aurea Neronis
Porta Collina
Porta Catullaria
Castra Mesenatium
Porta Quirinalis
templ. Sarapidis
templ. Isidis
MONS EXQVILINVS
SEPTEN TRIO
Nymphęum publ.
Porta Viminalis
MILLIARIVM AVREVM
templ. quirini
M. QVIRINALIS
AMPHITHEATRVM
Porta Lauernalis
castra peregrina
Castra pretoria
Porta Piacularis
templ. Claudione
Curia hostilia
Armamentum publ.
MONS CELIVS
Porta Salutaris
Porta Exquilina
Porta Minutia
Porta Mutia
Porta Tiburtina
TVS

CAPITOLINVM VERO MONTEM RHOMVLVS SIC PARTITVS FVERAT. QVEM POSTEA HOC PACTO VT AIT LIVIVS CIRCVMMVNIERAT.

CAPITOLII FORMA ET MVNITIO.

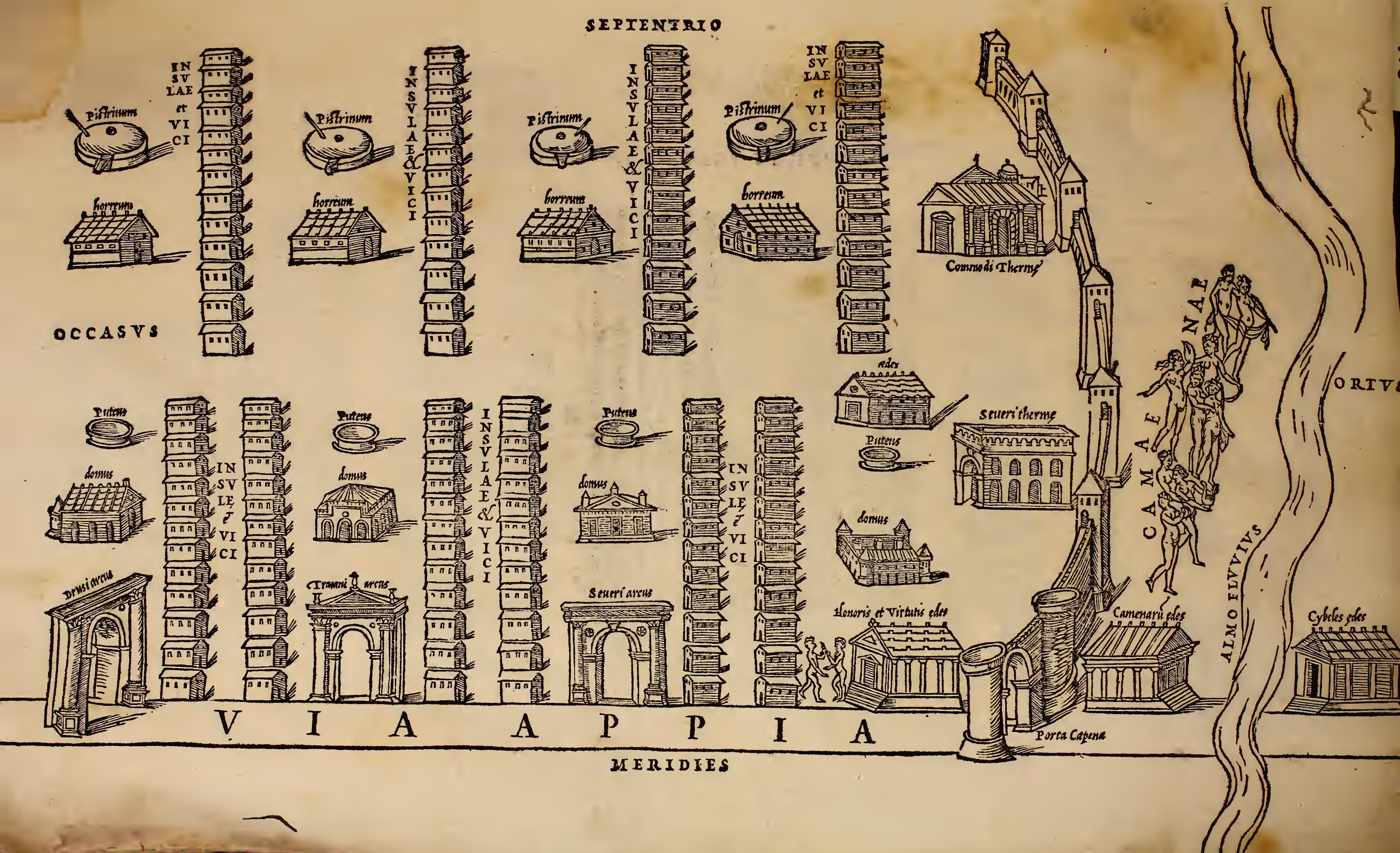
Capitolium habuit hæc potiora

PRima quidem Vrbis Romæ regio, Camena Porta dicitur, a Camenarum Templo secundũ se sed extra sito, sinistra euntibus Diui Sebastiani Aedem uersus, quæ postea Capena Porta dicta fuit. Quoniam illinc Populi Capenates peterentur, qui nunc Carpenati dicuntur. Quæ quidem Prima regio hæc potissima habuisse legitur, ab Occasu, et Circi Maximi aditu auspicando, et usq; ad Almonem, Fluuiolum, et. S. Sebastianum petendo hoc est eius ædem. Quæ ædes Cybeles fuit, Cuius Simulacrum in Almone lauabatur, uti in plurimis locis legere est. Hæc inquam Primaria continuit. Drusi Arcum. Diui Traiani Arcum. Diui Veri, siue Seueri Arcum. Honoris et Virtutis ædem, ubi nunc est. S. Sistus. Thermas Seueri, nunc ubi dicitur esse. S. Io. ante Portam Latinam. Thermas commodi, prope. S. Io. in Fonte. et extra Portam, Templum Camenarum. Almonem Flu. Telluris ædem, siue Cybeles, Nunc. S. Sebastianus dicitur.

NEQVIS ambigat et ignoret, Quid INSVLAE sint et VICI ac DOMVS, Quæ passim in his Regionibus ponuntur. INSVLAE sunt paruæ Domunculæ tenuiorum et pauperum. VICI autem sunt Viarum Directiones. DOMVS uero sunt Magnæ Potentiorum, Nobilium, Ditiorum, et Optimatum Habitationes.

CAMENA SIVE CAPENA PORTA
PRIMA REGIO.

SEPTENTRIO
OCCASVS
ORTVS
MERIDIES
VIA APPIA
Pistrinum
horreum
INSVLAE et VICI
INSVLAE & VICI
INSVLE & VICI
Puteus
domus
edes
Commodi Therme
Seueri therme
CAMAENAE
ALMO FLVVIVS
Drusi arcus
Traiani arcus
Seueri arcus
Honoris et Virtutis edes
Porta Capena
Camenaru edes
Cybeles edes

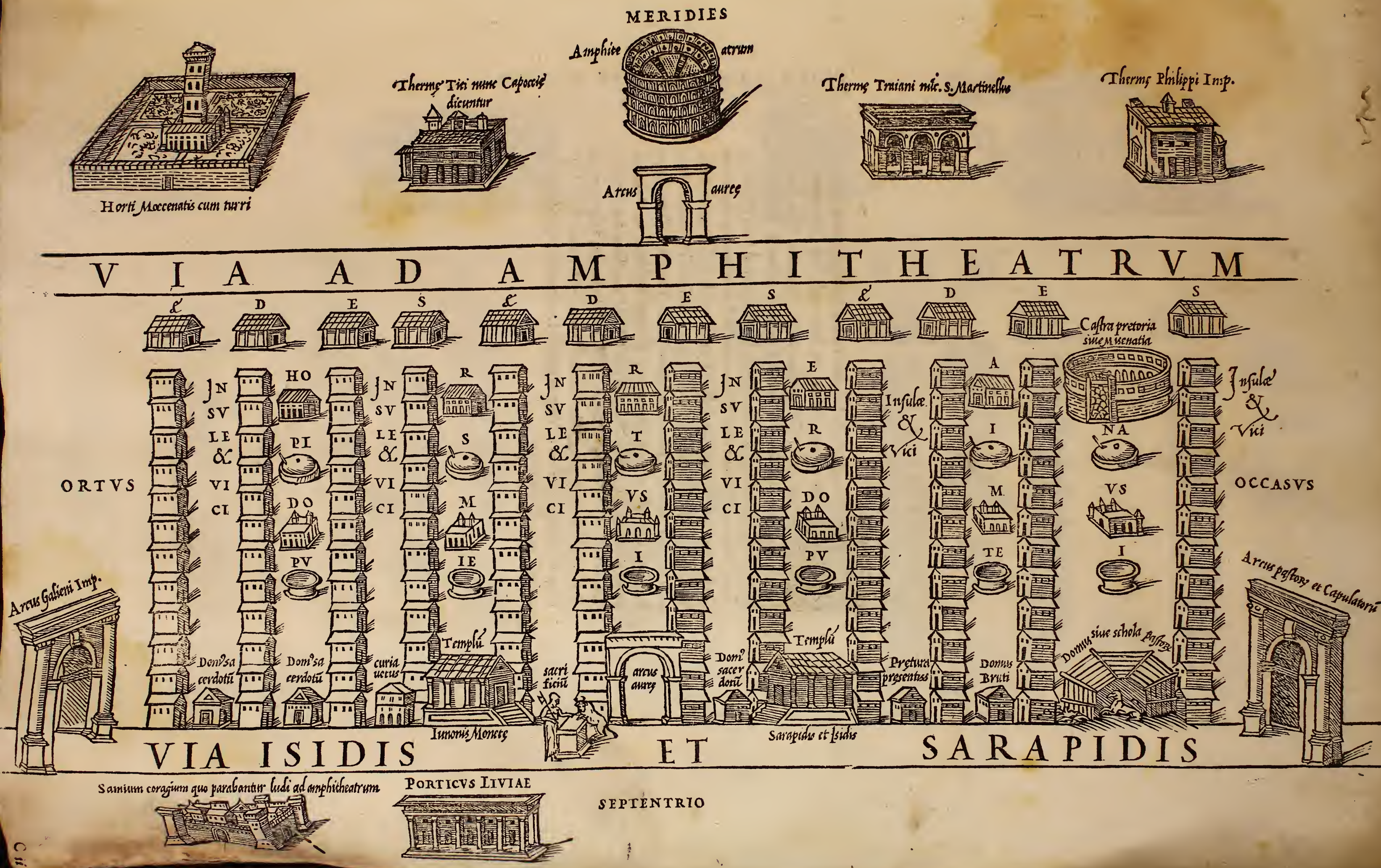
COELIMONTANA SECONDA REGIO.

SEcunda uero Regio Querquetulana, ſiue Cœlimontana dicta fuit. Quæ poſt Palatinam, et ab Occaſu, Hoc eſt. s. Ioannis et Pauli æde auſpicatur. et in Querquetulanam Portam ſiue Cœlimontanam, et Lateranam Portam Ortum uerſus protenditur Hæcq; illuſtriora continuit. Hoſtiliam regiam. Claudiorum Templum, et Porticum. Caſtra Peregrina, ubi nunc. s. Quatuor Coronatorum ædes dicitur eſſe. Armamentarium publicum, ubi nunc. s. Gregorii ædes eſt, et ruinæ ultra eam.

ORTVS
Philippi Domus
Mica Aurea
Ludus matutinus
Vettiliana siue Viteliana domus
VIA QVERQVETVLANA
AEDES
Horreum
AEDES
Horreum.
AEDES
Horreum
Ædes
Horreum
Armamentariu Publicum
EPTEN
TRIO
INSVLÆ ET VICI
Pistrinum
Domus
Puteus
Insulæ et vici
Pistrinum
Domus
Puteus
Insulæ et vici
Pistrinum
Domus
Puteus
INSVLAE ET VICI
Pistrinum
Domus
Puteus
Hostilia Regia
Claudioru Templu
Castra Peregrina
Arcus Aqueductus
MERI
DIES
VIA COELIMONTANA
Porta Querquetulana siue Coelimontana
OCCASVS

TErtia quidem Regio Moneta Sarapis, et Isis dicitur. ab horum templo Quamuis Moneta alibi in Capitolio fuisse dicatur. Quondam Exquilina hæc Regio dicta fuit, et Mons Exquilinus. Nunc antem. s. Petri in Vinculis Mons dicitur. Quæ quidem Tertia Regio ab Arcu Pastorum, et domo Capulatorum ab Occasu incipit, et usq; ad Galeni Arcum, et. s. Vitum Ortum uersus protenditur. Hæcq; potissima habuisse legitur, Pastorum Arcum, et Capulatorum Domum, siue Scholam, Puteum, siue Lacum eorundem, Castra prætoria, et Misenatia. Templum Sarapidis, et Isidis, ubi nunc. s. Petrus in Vinculis, Domum Bruti, Præturam præsentissimam Arcum duplicem Aureæ domus. Vnum Septentrionem uersus, et suburram. Alterum ad Meridiem et amphitheatrum, Monetæ Templum. Curiam ueterum Sacerdotum. Mecænatis hortos cum Turri, Thermas Titi, Nunc Capociæ dicuntur. Porticum Liuiæ, thermas Philippi. thermas Traiani, Nunc. s. Martinellus in Montibus. Choragium, Vbi parabantur Ludi amphitheatrales.

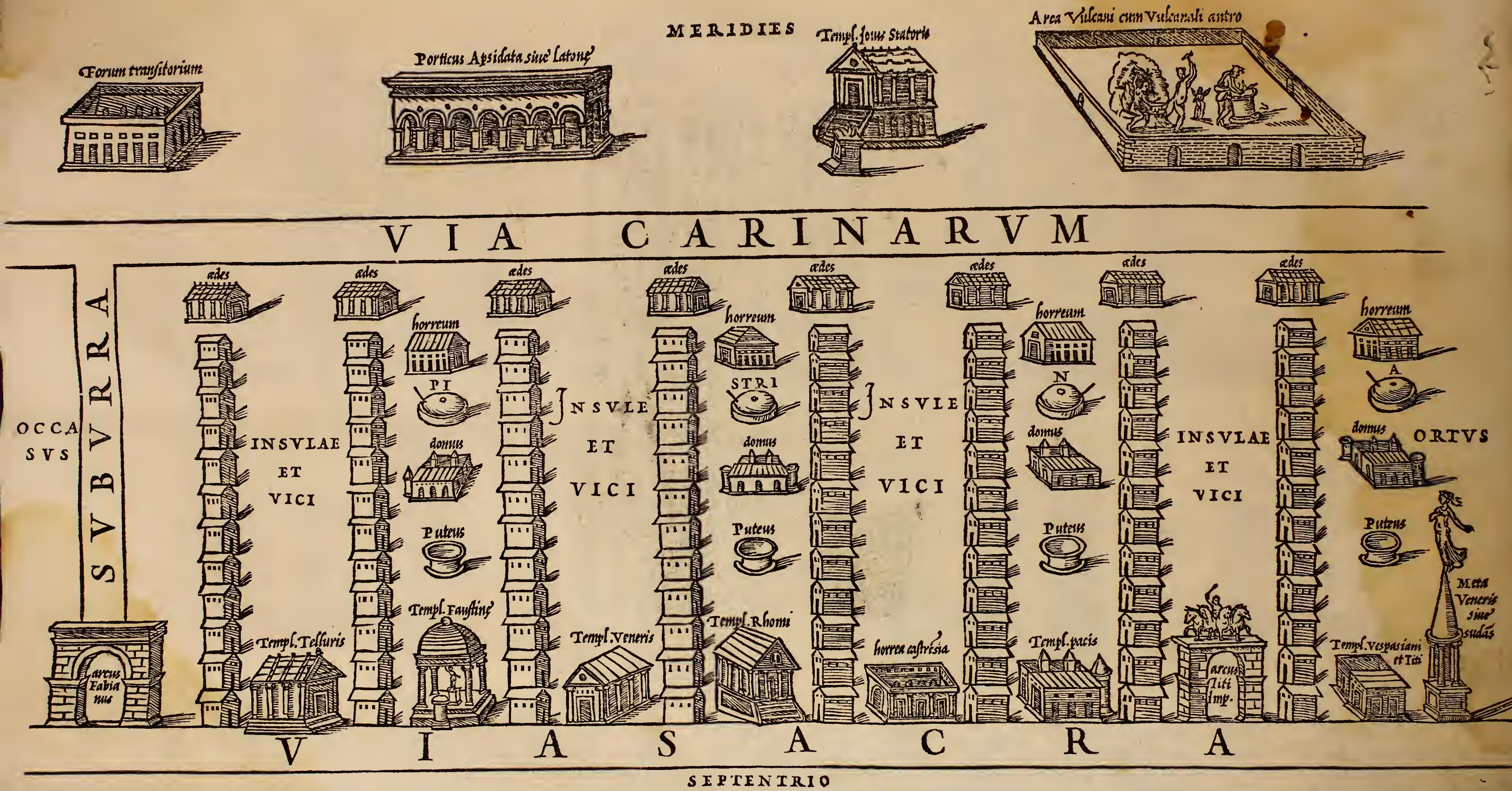
MONETAE SARAPIDISQ. ET ISIDIS TEMPLVM. HOC EST MONS. S. PETRI IN VINCVLIS TERTIA REGIO.

MERIDIES
Amphite atrum
Thermę Titi nunc Capoccię dicuntur
Horti Mœcenatis cum turri
Thermę Traiani nūc. S. Martinellus
Thermę Philippi Imp.
Arcus aureę
VIA AD AMPHITHEATRVM
& D E S & D E S & D E S
Castra pretoria siue venatia
HO PI DO PV
R S M IE
R T VS I
E R DO PV
A I M TE
NA VS I
JN SV LE & VI CI
Insulæ & Vici
ORTVS
OCCASVS
Arcus Galieni Imp.
Arcus pistorū et Capulatorū
Dom'sa cerdotū
curia uetus
Templū
Iunonis Monetę
sacri ficiū
arcus aureę
Dom' sacer dotū
Sarapidis et Isidis
Pretura presentus
Domus Bruti
Domus siue schola Pistorū
VIA ISIDIS ET SARAPIDIS
Sanium coragium quo parabantur ludi ad amphitheatrum
PORTICVS LIVIAE
SEPTENTRIO

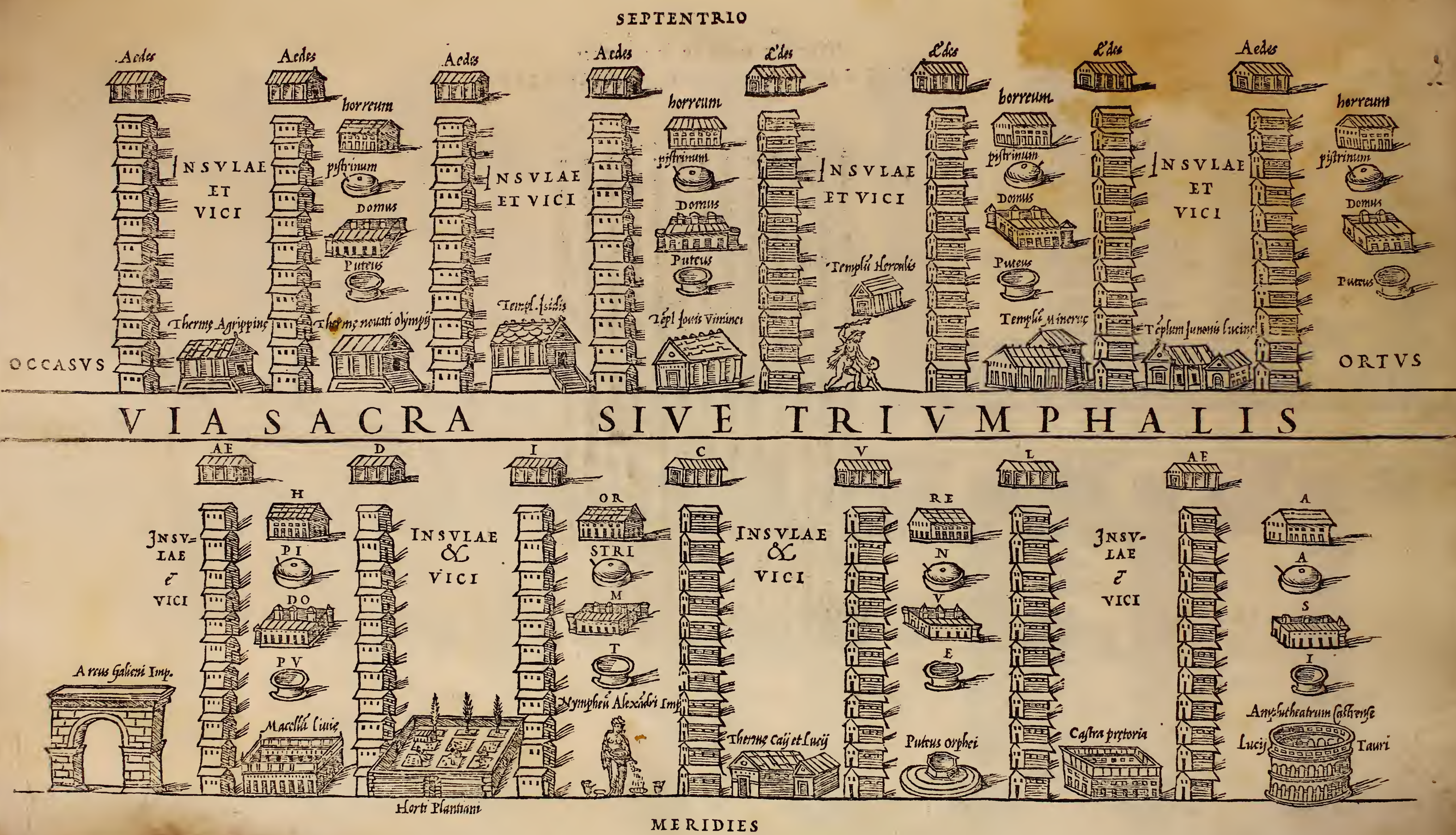
TEMPLVM PACIS QVARTA REGIO.

QVarta uero Regio Templum Pacis dicitur. Quæ quidem a Veneris Meta prout ait Tacitus, siue Seneca uult et ab Ortu principium sumit, et usqꝫ ſub Capitolium tendit. Quæquidem Meta Latericia ſemidiruta nunc quoqꝫ cernitur ante Traiani ſeu Conſtantini Arcum de Thracum Victoria. Hæcqꝫ celebratiora Regio hæc continuit, Metam ipsam ab Ortu, Titi Templum et Veſpasiani, Titi Arcum cum Quattuor aheneis Equis et auratis in ſuperna parte. Qui Equi Venetiis nunc uiſuntur uecti de Conſtantinopoli illuc. Templum Pacis. Templum Rhomi, Rhomuliue ſiue Rhomæ, Nunc. s. Coſmæ et Damiani. Templum Fauſtinæ, nunc. s. Laurentius in Miranda dicitur. Templum Telluris. Arcum Fabianum. Qui poſt. s. Hadrianum cernitur. Porticum Apſidatam ſiue Arcuatam et Latonæ. Forum tranſitorium. Templum Iouis Feretrii, Apollinem Sandalarium. Aream Vulcani, cum Vulcanali antro. et a Meridie Viam Sacram. Suburra quidem ab Arcu Fabiano incipit, medioqꝫ fere ſpacio ſiniſtra Magnam Regionem faciebat, rectaqꝫ uſqꝫ ad Galem arcum et. s. Vitum in Macello Liuiæ tendebat, Qui aſcenſus cliuus Suburranus dicebatur.

MERIDIES
Forum transitorium
Porticus Apsidata siue Latonę
Templ. Iouis Statoris
Area Vulcani cum Vulcanali antro
VIA CARINARVM
OCCASVS
SVBVRRA
ædes
horreum
PI
domus
Puteus
Templ. Faustinę
INSVLAE ET VICI
Insvle ET VICI
STRI
Templ. Rhomi
Templ. Veneris
Templ. Telluris
arcus Fabianus
horrea castresia
N
Templ. pacis
arcus Titi Imp.
A
ORTVS
Templ. vespasiani et Titi
Meta Veneris siue sudãs
VIA SACRA
SEPTENTRIO

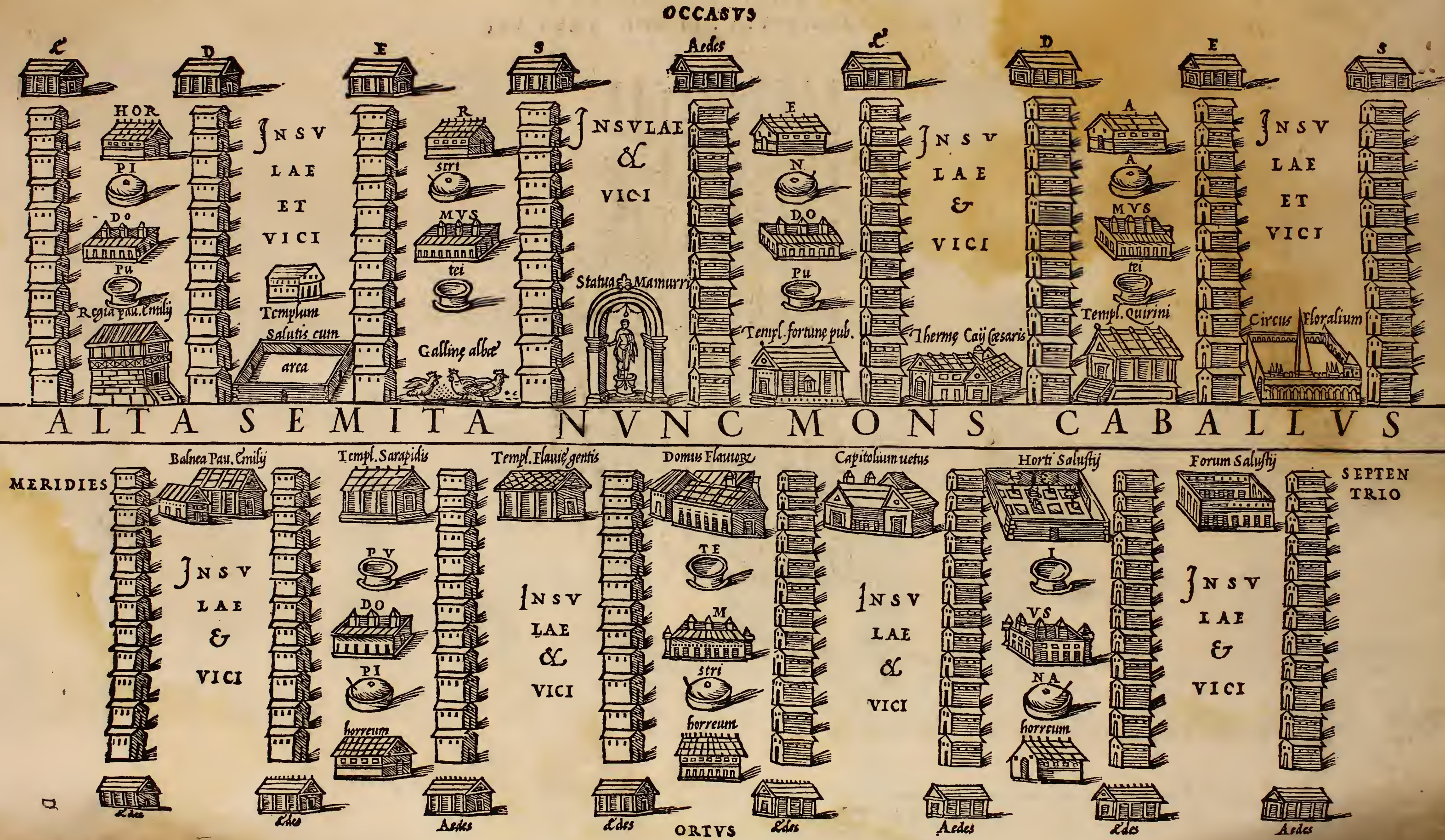
EXQVILINA QVINTA.

QV inta uero Regio. Quæ Exquilina dicitur. ab Occasu et Arcu Galeni. s. ue Vito exordium sumit. et in ortum tendit. usq; ad .s. Crucem in Hierusalem, et inde reflectitur, et in Meridiem finit. Quæ hæc potissima habuisse dicitur, Galeni Imperatoris arcum. Macellum Liuiæ. Nunc. s. Vitus in Macello Liuiæ dicitur. Hortos Plancianos Nymphæum Alexandri Imperatoris, Thermas Cai, et Lucii. siue domum, Templum ue, Quæ nunc Thermæ engalluci dicuntur. Puteum, siue lacum Orphæi. Castra cohortis secundæ Vigilum. L. Tauri amphitheatrum castrense. Quod nunc quoq; latericium in. s. Crucis hortulo cernitur. Templum Iunonis Lucinæ. Templum Mineruæ chalcidicæ. siue Medicæ. Themplum Iouis Viminei. Templum Iouis Fagutalis. Templum Isidis Patriciæ. Templum Herculis. Thermas Nouati olympii Imperatoris. Nunc. s. Pudentiana dicitur. Thermas siue lauacrum Agrippinæ matris Neronis Nunc S Laurentius Panisperna dicicitur

SEPTENTRIO
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Ædes
Ædes
Ædes
Aedes
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
borreum
pistrinum
Domus
Puteus
horreum
pistrinum
Domus
Puteus
INSVLAE ET VICI
INSVLAE ET VICI
INSVLAE ET VICI
INSVLAE ET VICI
Thermę Agrippinę
Thermę nouati olympij
Templ. Isidis
Tēpl Iouis Viminei
Templū Herculis
Templū Minervę
Tēplum Iunonis Lucinę
OCCASVS
ORTVS
VIA SACRA SIVE TRIVMPHALIS
AE
D
I
C
V
L
AE
H
PI
DO
PV
OR
STRI
M
T
RE
N
V
E
A
A
S
I
INSV-LAE & VICI
INSVLAE & VICI
INSVLAE & VICI
INSV-LAE & VICI
Arcus Galieni Imp.
Macellū Liuię
Horti Plantiani
Nymphęū Alexādri Imp.
Thermę Caij et Lucij
Puteus orphei
Castra prętoria
Amphitheatrum Castrense
Lucij
Tauri
MERIDIES

ALTA SEMITA MONS CABALLVS NVNC DICITVR SEXTA REGIO.

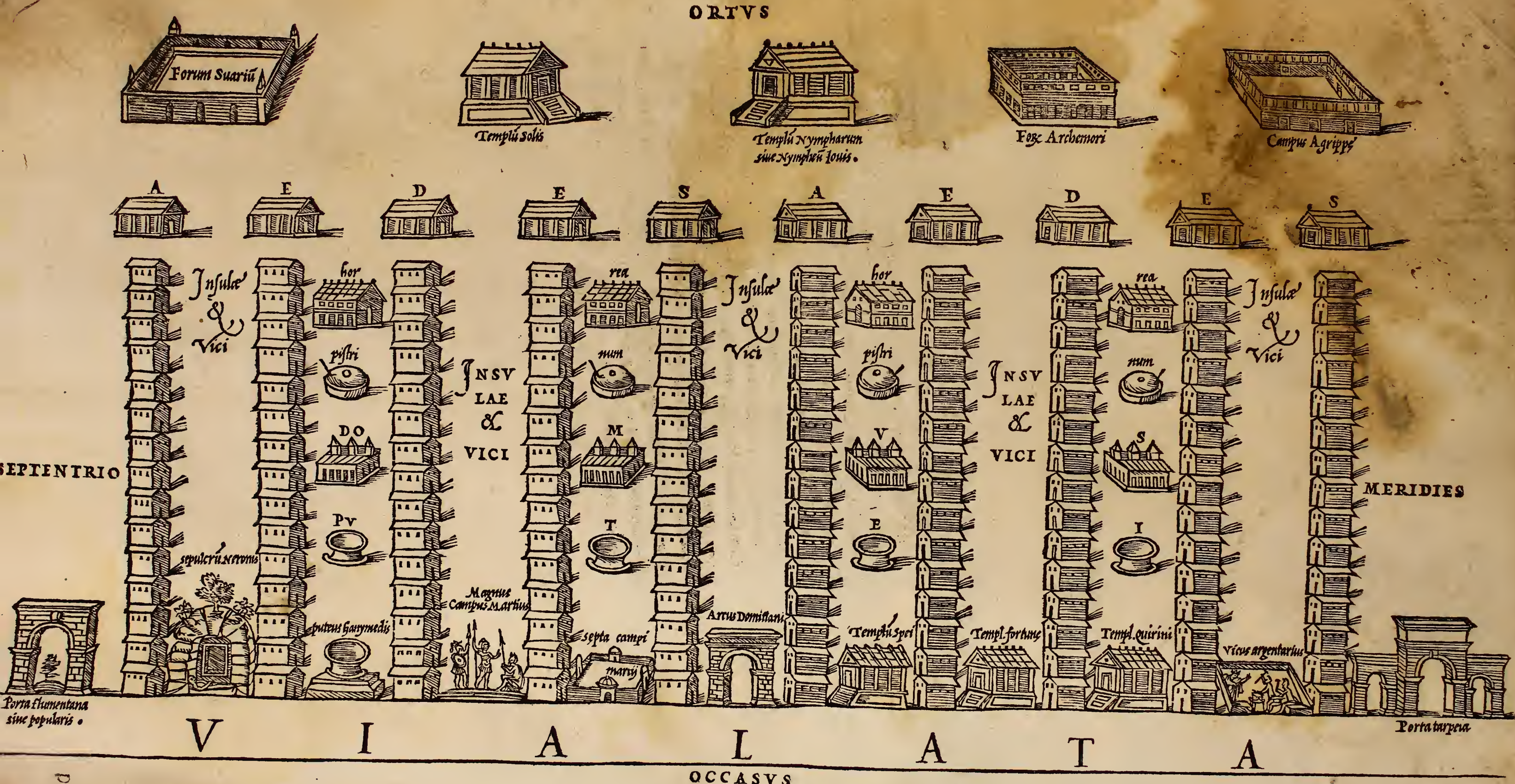
Sexta uero Regio Alta ſemita dicitur. Quæ a meridie incipit et in Septentrionem finit. Monsq Caballus nunc dicitur. Quæ hæc potiora habuit. Pauli Rregiam, ſiue Tiberianam, Quæ nunc Turris Militiarum dicitur. Templum Salutis. Templum Fortunæ publicæ. Thermas Caii Cæſaris, Quæ poſtea Conſtantini dictæ ſunt. Quo Equos miſſos Neroni per Tiridatem Regem Harmeniæ. Tigrisq et Euphratis Flu. ſimulacra tranſtulit. Niphatis autem Flu. saxoſi et uoluentis ſaxa in Forum Rhomanum, Vnde Marforum dicitur, siue quod ſecundum Martis ædem foret. De quibus Equis Mons Caballus dictus eſt. Thermas Aurelianas, siue Dioclitianas. Saluſtianum Forum. Saluſtianos hortos et altera uia, Si ad Meridiem redeas, Pauli balnea. Quæ nunc Monte mangia Napoli dicuntur. Calidii, siue Candidi aream. Gallinas albas Liuiæ. Mamuri ſtatuam. Templum Sarapidis. Domum Flauiæ gentis, et Templum. Templum Quirini, Quod nunc . s . Suſana dicitur. Circum Floralium, Cuius Obeliſcus hodie quoq humi ſtratus in Vincto nobilis Ciuis Rhomani Antonii de Bubalo cernitur.

OCCASVS
Aedes
INSVLAE ET VICI
INSVLAE & VICI
HOR PI DO PU
R stri MVS tei
E N DO PU
A A MVS tei
Regia pau. Emilij
Templum Salutis cum area
Galline albe
Statua Mamurri
Templ. fortune pub.
Therme Caij Caesaris
Templ. Quirini
Circus Floralium
ALTA SEMITA NVNC MONS CABALLVS
MERIDIES
SEPTEN TRIO
Balnea Pau. Emilij
Templ. Sarapidis
Templ. Flauie gentis
Domus Flauiorum
Capitolium uetus
Horti Salustij
Forum Salustij
PV DO PI
TE M stri
I VS NA
horreum
ORTVS

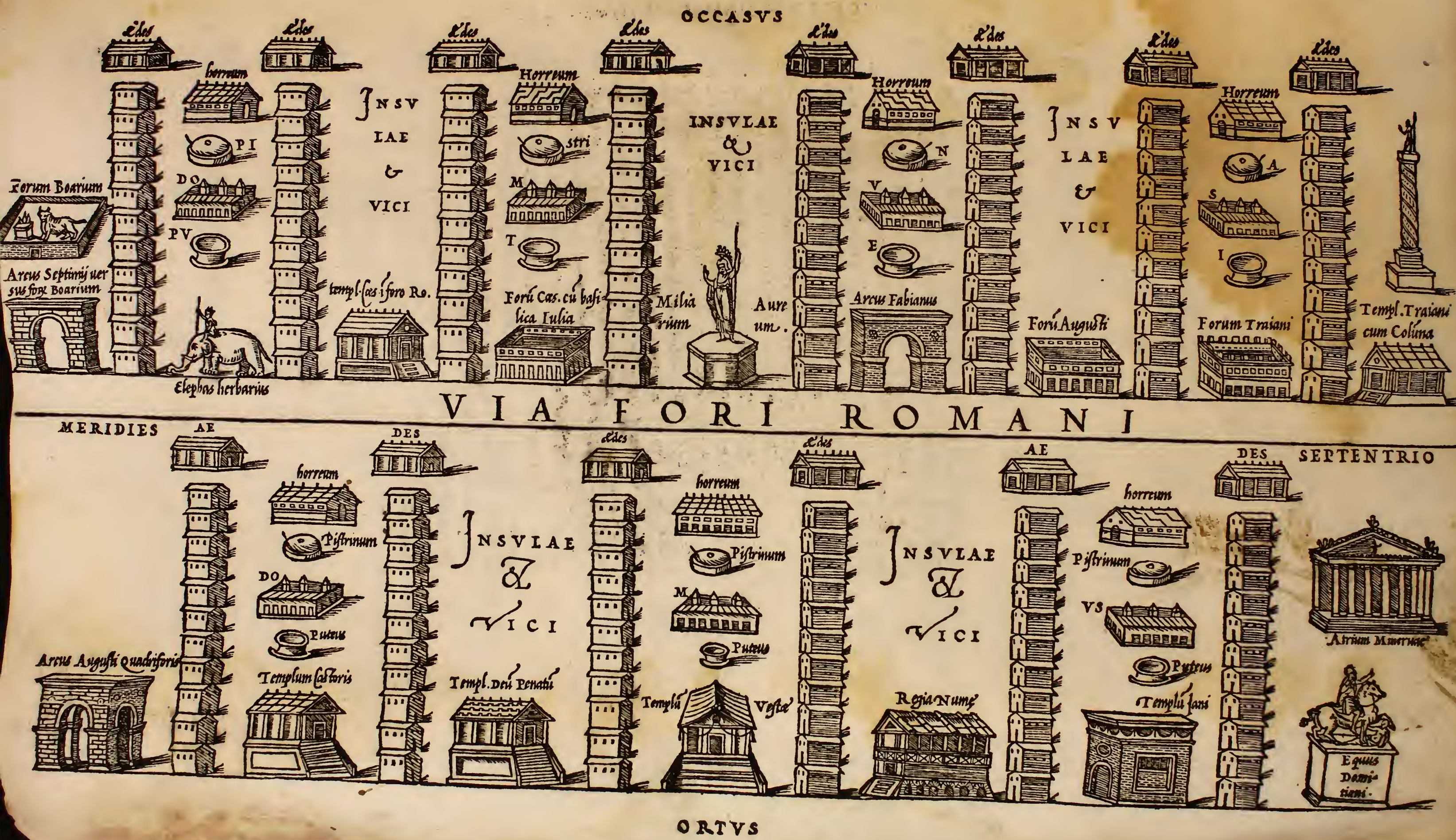
VIA LATA HOC EST VIA A POPVLO VSQ AD CAPITOLIVM SEPTIMA REGIO

SEptima quidem Regio Via Lata dicitur. Nunc Campus Martius, et Columna Principium ſumit a porta Flumentana, ſiue Flaminia, Quæ nunc Vulgo de Populo dicitur. Et a Septentrione Meridiem uerſus ſub Capitolini Montis radices finit. In qua hæc potiſſima fuiſſe recenſentur. Porta Flumentana primo loco ponitur, Neronis ſepulcrum, et buſtum. Mons et Horti nunc. s. Mariæ de Populo dicitur. Puteus ſiue lacus Ganymedis. Campus Martius magnus. Sæpta campi Martii. Domitiani Arcus nouus. Cum Elephantorum duabus quadrigis. in ſuperna parte, Quarum una Ortum ſpectat. altera Occaſum. Templum spei, Templum Fortunæ, Templum Quirini, Campus Agrippæ, Campilianus Vulgo. Templum Nympharum. siue Nymphæum Iouis. Forum Suarium. Forum Archemori. Vicus argentarius ſub Iouis Capitolini Porta

ORTVS
Forum Suariū
Templū solis
Templū Nympharum siue Nymphęū Iouis.
Foꝝ Archemori
Campus Agrippę
A E D E S A E D E S
Insulę & Vici
INSV LAE & VICI
hor pistri DO Pv
rea num M T
hor pistri V E
rea num S I
SEPTENTRIO
MERIDIES
sepulcrū Neronis
puteus Ganymedis
Magnus Campus Martius
septa campi
marij
Arcus Domitiani
Templū Spei
Templ. fortunę
Templ. quirini
Vicus argentarius
Porta flumentana siue popularis.
Porta tarpeia
V I A L A T A
OCCASVS

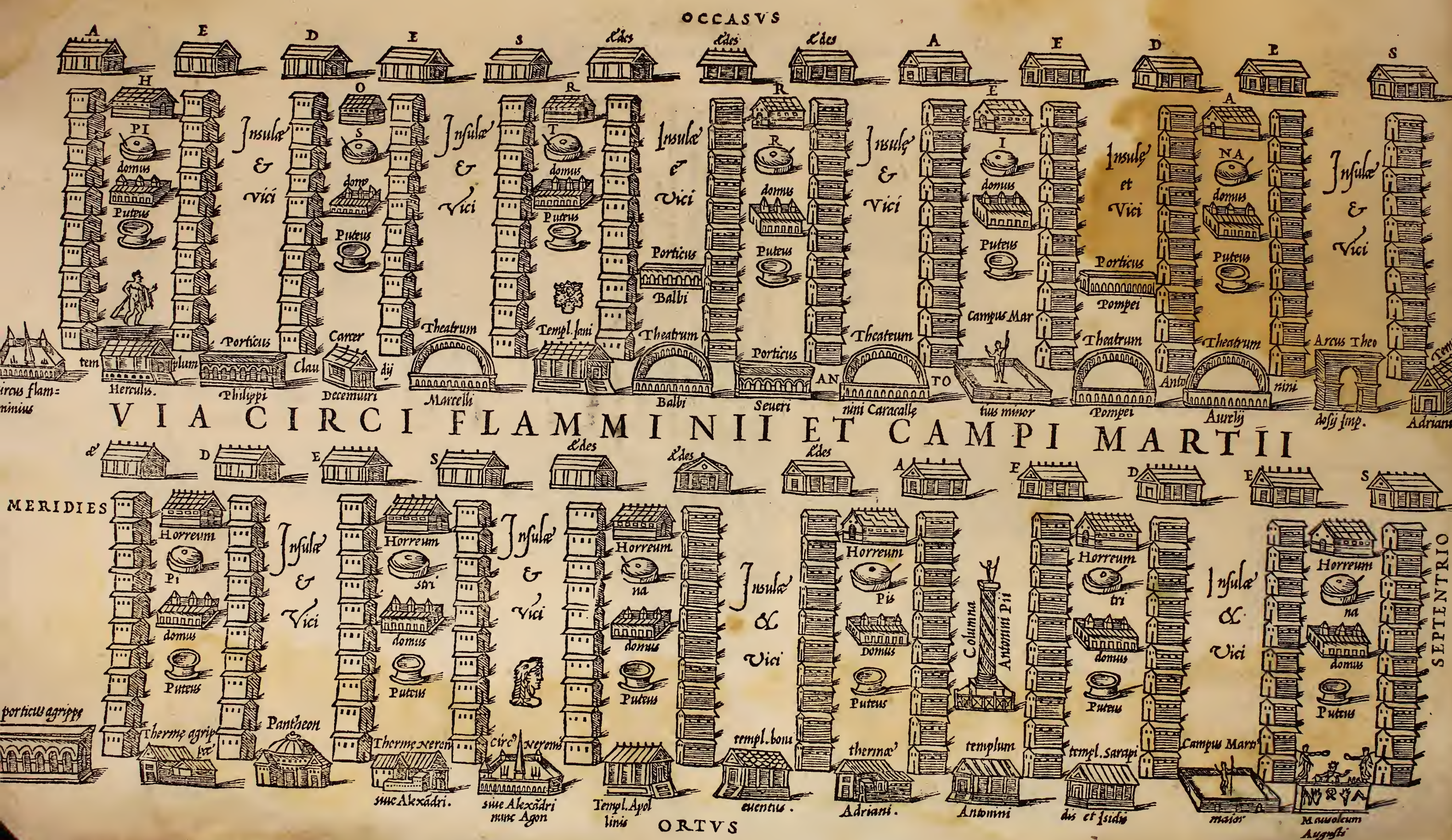
RHOMANVM FORVM ET MAGNVM. OCTAVA REGIO.

Octaua autem Regio Forum Rhomanum, et magnum dicitur. a Meridie incipit, et in Septentrionem protenditur. Hæcq; paucula ex plurimis, quæ in eo fuerant, referuntur. Arcus Auguſti quadrifori*s*. Templum Caſtoris, nunc s. Georgius dicitur Templum Deum Penatium. Templum Veſtæ. Numæ Regia Comitium. Templum Iani. Domitiani Equus aheneus inauratus. Qui Rheni Flu. ſimulacrum calcabat. Quem eſſe uolunt eum. Qui eſt ad Lateranum. Cui ſubductus ſit Rhenus. et Aurel. Antonini caput impoſitum. Mineruæ atrium. Forum Boarium. Elephas herbarius. Templum Cæſaris in Foro, cuius e Regione Columna erat cum Cæſaris ſtatua thoracata, et ſub ea ſimulacrum equi Cæſaris, Forum Cæſaris cum baſilica Iulia. Quæ nunc. s. Baſilius dicitur, Forum Auguſti, Miliarium aureum, Forum Domitiani, Quod tranſitorium, et Neruæ dictum eſt. Forum Traiani, in cuius medio Columna cochlea, et triumphalis erat, in cuius uertice ſtatua thoracata fuerat cũ haſta. Quam Martis aliqui fuiſſe uolunt, aliqui Traiani ipſius. Templum Traiani. ſtatua equeſtris ahenea eiuſdem. Arcus Fabianus, unde Suburra incipit. Capitolium, et plurima alia celebrata, Quæ longum eſſet, ſiquis omnia diſſertaret.

OCCASVS
Ædes
Forum Boarium
Arcus Septimij uersus forū Boarium
horreum
PI
DO
PV
Elephas herbarius
INSV LAE & VICI
templ. Cæs. i foro Ro.
Horreum
stri
M
T
Foru Cæs. cu basilica Iulia
Miliarium
INSVLAE & VICI
Aureum.
Horreum
N
V
E
Arcus Fabianus
INSV LAE & VICI
Foru Augusti
Horreum
A
S
I
Forum Traiani
Templ. Traiani cum Colūna
VIA FORI ROMANI
MERIDIES
AE
DES
horreum
Pistrinum
DO
Puteus
Arcus Augusti quadrifōris
Templum Castoris
INSVLAE & VICI
Templ. Deū Penatū
Ædes
horreum
Pistrinum
M
Puteus
Templū Vestæ
INSVLAE & VICI
Regia Numæ
AE
horreum
Pistrinum
VS
Puteus
Templū Iani
DES
SEPTENTRIO
Atrium Mineruæ
Equus Domitiani.
ORTVS

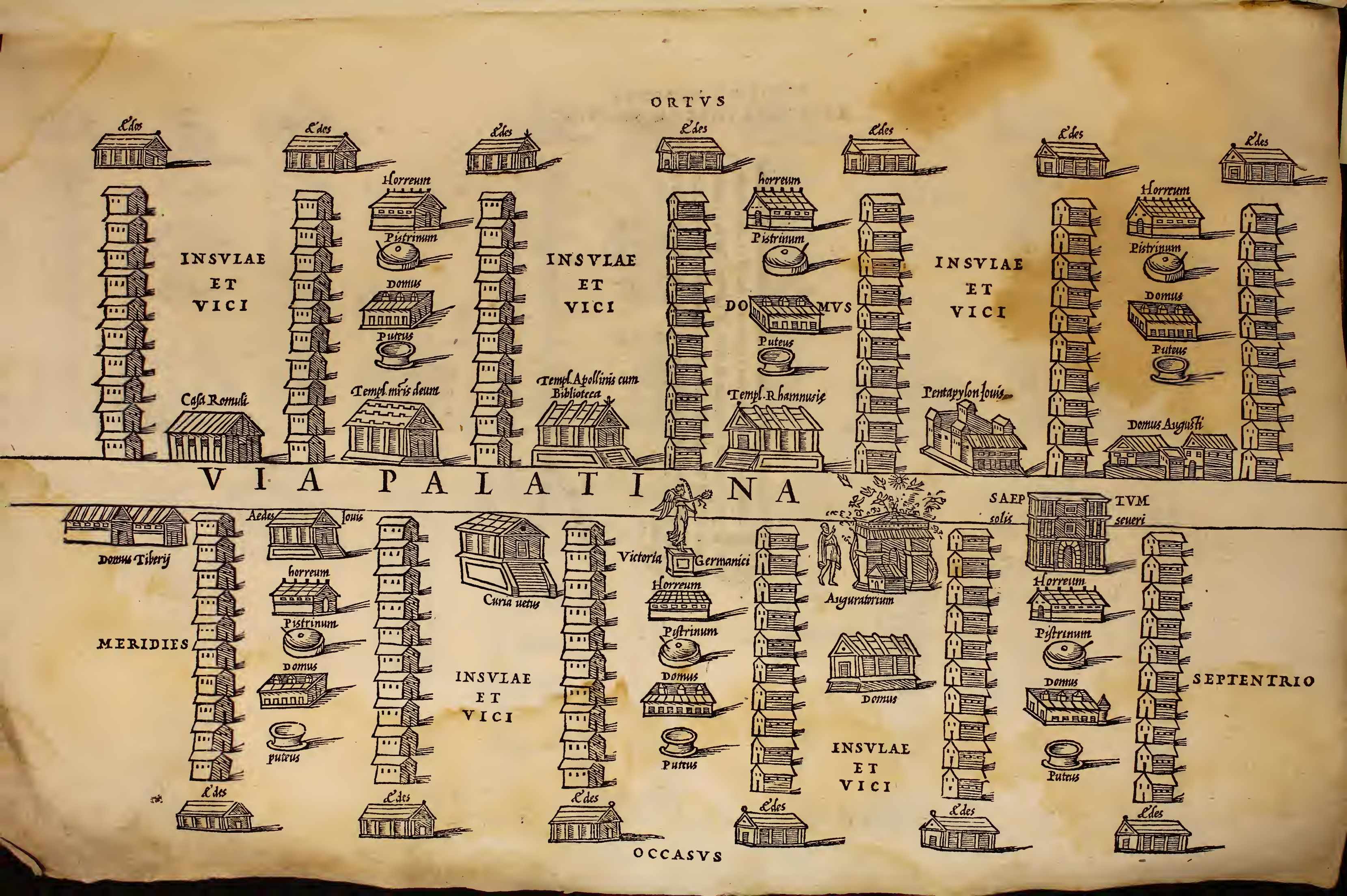
CIRCVS FLAMINIVS NONA REGIO.

NOna Regio Circus Flaminius dicitur. Quæ et Campum Martium qui dicitur Magnus complectitur. ad minoris differentiam. Qui nunc . s. Martinellus dicitur in Campo Martis. Quæ a Meridie ſumit exordium et in Septentrionem finit. Circus Flaminius primo loco ponitur. Qui nunc non eſt. Templum Herculis. Porticus Philippi. nunc . s . Maria in porticu dicitur . Carcer Claud. Decem Viri. nunc . s . Nicolaus in carcere Claudiano. Theatrum Marcelli, nunc Domus Sabella. Templum Iani. Theatrum Balbi et Porticus, ſiue Crypta. nũc Ponthecæ obſcuræ. Porticus Seueri. nunc Ceura, Quæ cernitur apud Iud. Plat, Diruta Theatrum Antonini Caracallæ, nunc Harenula. Campus Martis minor, nunc . s . Martinellus, uti dictum fuit ſupra. Theatrum Pomp. et porticus, cuius ruinæ cernuntur e Campo Floræ. Theatrum Aurel. Antonini, nunc nihil extat niſi ruinæ, Vbi repertæ ſunt illæ tredecim Perſonæ Marmoreæ Theatrales, Quas Clemens Pon. Sept. emptitauit. Domus Ceioniorum ſiue Cromatiorum nunc mõs Iordanus ab Iordano quodã Nurſino prout nonnulli ſcripſerunt, Theodos Valent, et Gratiani Imp. Arcus nunc non extat, ſed ubi nunc ſignantur, et cuduntur Numuli, illic fuerat, Pons Hadrianus Hinc recurrimus ad porticum Agrippæ nunc Pelliciaria, Thermæ Agrippæ, Quæ ab hoc porticu Pantheon usq; protenduntur, Pantheon nunc s Maria rotunda, Thermæ Neronis Quæ poſtea Alexandri dictæ ſunt, Circus Neronis ſiue Alexandri nunc Agon dicitur templum Apollinis nunc s Apollinaris Thermæ Hadriani, nunc s, Aloiſius templum Sarapidis et Iſidis nunc Piaccia de Sarra, templum Antonini cum Columna Cochlea, et triumphali et ſtatua in ſuperna parte Vti in Columna traiani, nunc ea Regio Columna dicitur ab ea, Scipionum fons, Qui deſluit in tiberim ante s Rocchum Campus Martis maior Mauſoleum Auguſti, nunc Auguſta, hic finit hæc Regio Quæ maxima eſt cum duas uti diximus complectatur,

OCCASVS
A E D E S Ædes Ædes Ædes A E D E S
Insulæ & vici
Insulæ & Vici
Insulæ & Vici
Insulæ & Vici
Insulæ et Vici
Insulæ & Vici
PI domus Puteus
S domo Puteus
T domus Puteus
R domus Puteus
I domus Puteus
NA domus Puteus
tem plum Herculis.
Circus flamminius
Porticus Philippi
Carcer Clau dij Decemuri
Theatrum Marcelli
Templ. Jani
Porticus Balbi
Theatrum Balbi
Porticus Seueri
Theatrum AN TO nini Caracallæ
Campus Mar tius minor
Porticus Pompei
Theatrum Pompei
Theatrum Anto nini Aurelij
Arcus Theo dosij Imp.
Templ. Adriani
VIA CIRCI FLAMMINII ET CAMPI MARTII
& D E S Ædes Ædes Ædes A E D E S
MERIDIES
Insulæ & Vici
Insulæ & Vici
Insulæ & Vici
Insulæ & Vici
Horreum Pi domus Puteus
Horreum stri domus Puteus
Horreum na domus Puteus
Horreum Pis Domus Puteus
Horreum tri domus Puteus
Horreum na domus Puteus
porticus agrippæ
Thermæ agrippæ
Pantheon
Thermæ Neronis siue Alexãdri.
Circ' Neronis siue Alexãdri nunc Agon
Templ. Apollinis
templ. boni euentus.
thermæ Adriani.
Columna Antonini Pii
templum Antonini
templ. Sarapi dis et Isidis
Campus Martius maior
Mausoleum Augusti
ORTVS
SEPTENTRIO

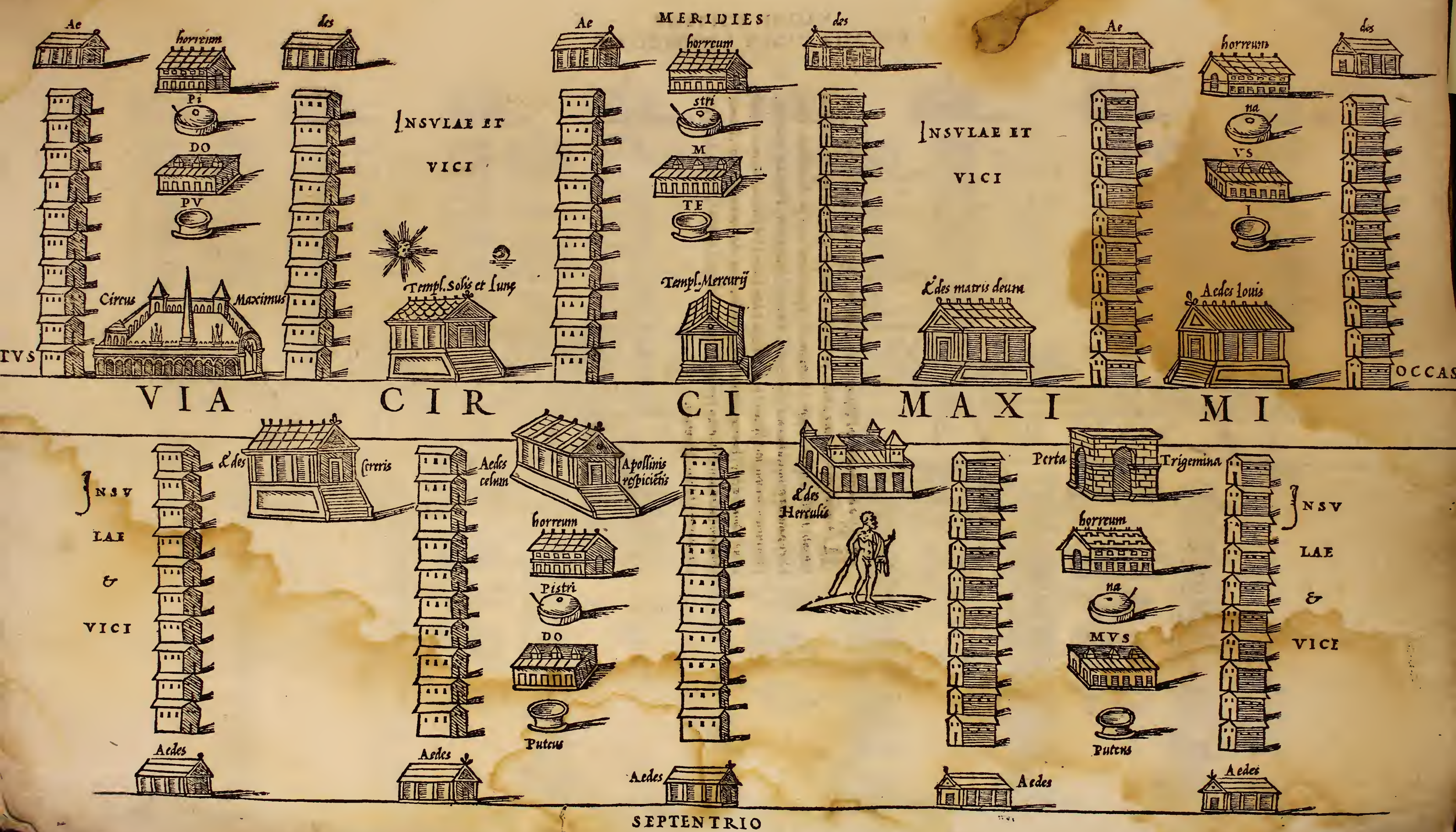
PALATIVM SIVE PALATINA
DECIMA REGIO.

DEcima Regio Palatium. siue Palatina dicitur. a Meridie auſpicatur. et in Septentrionem protenditur, et utrinq; tam ab Ortu Quam ab Occaſu hæc continuit primaria. Caſam Rhomi. siue Rhomuli, Matris Deum ædem. Apollinis ædem cum bibliotheca. Rhamnuſiæ ædem. Pentapylon Iouis. Domum Auguſti. Domum Tiberi. Iouis ædem. Curiam ueterem. Auguratorium. Victoriā Germanici sæptum Solis Seueri

ORTVS
Ædes
Horreum
Pistrinum
Domus
Puteus
INSVLAE ET VICI
Casa Romuli
Templ. mris deum
Templ. Apollinis cum Bibliotheca
horreum
DO MVS
Templ. Rhamnusię
Pentapylon Iouis
Domus Augusti
VIA PALATINA
Domus Tiberij
Aedes Iouis
Curia uetus
Victoria Germanici
Auguratorium
SAEP TVM seueri solis
MERIDIES
SEPTENTRIO
puteus
OCCASVS

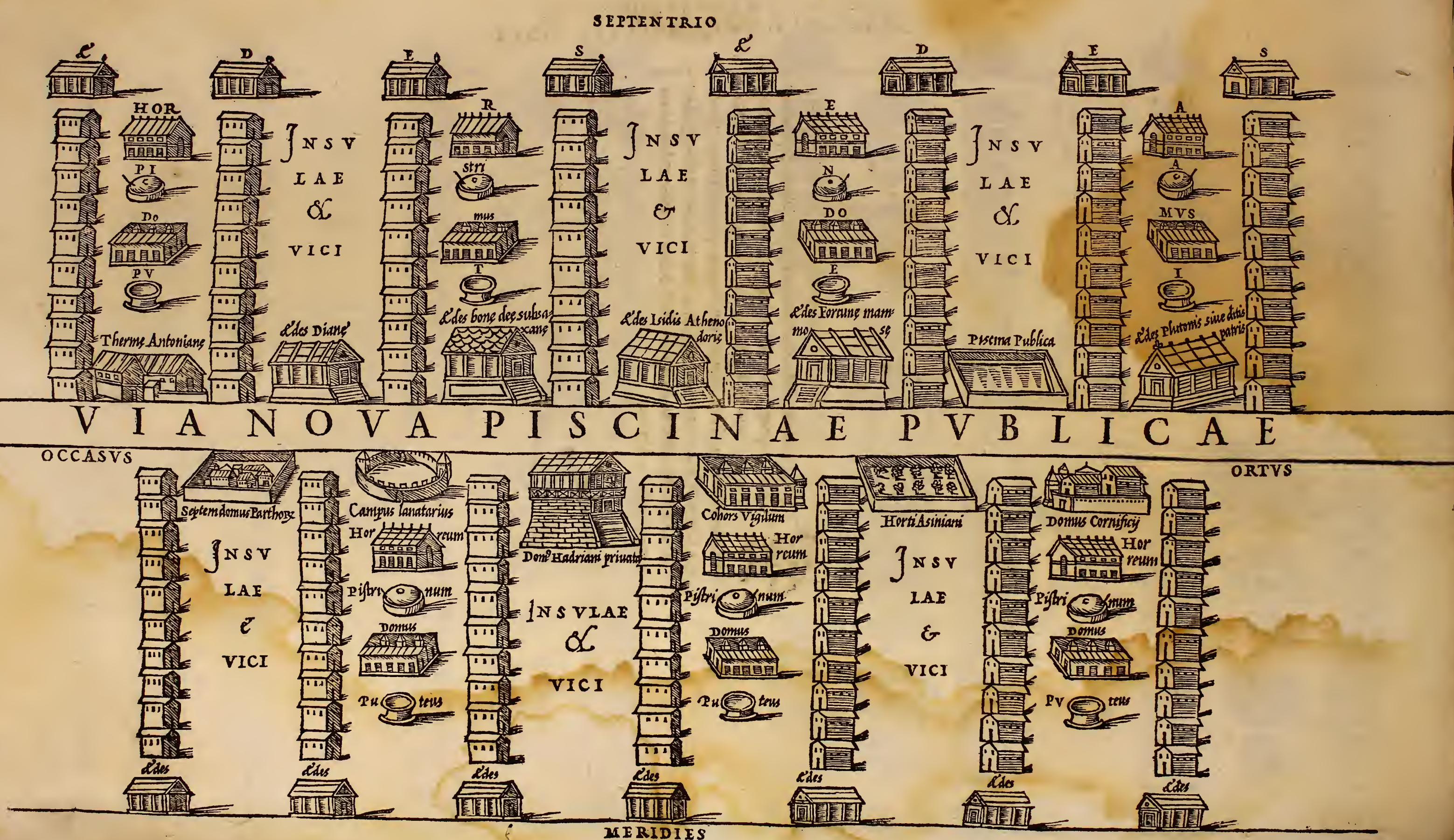
CIRCVS MAXIMVS DICITVR
VNDECIMA REGIO.

VNdecima Regio Circus Maximus dicitur. ab Ortu incipit ſub Palatini Montis radicibus et ad portam Trigeminam, hoc eſt. s. Pauli tendit, per plana inter Auentinum Montem, et Tiberim. Quæ hæc continuit Solis Templum et Lunæ. Templum Mercurii. Matris Deum ædem. Iouis ædem. Cereris ædem. Apollinis Cœlũ reſpicientis ædem. Herculis ædem. Ditis patris ædem. Portam Trigeminam.

MERIDIES
Ae
horreum
des
Ae
horreum
des
Ae
horreum
des
Pi
DO
PV
stri
M
TE
na
VS
I
INSVLAE ET
VICI
INSVLAE ET
VICI
Circus
Maximus
Templ. Solis et Lunæ
Templ. Mercurij
Ædes matris deum
Aedes Iouis
TVS
VIA CIRCI MAXIMI
OCCAS
Ædes
Cereris
Aedes
celum
Apollinis
respicientis
Ædes
Herculis
Porta
Trigemina
INSV
LAE
&
VICI
horreum
Pistri
DO
Puteus
horreum
na
MVS
Puteus
INSV
LAE
&
VICI
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
Aedes
SEPTENTRIO

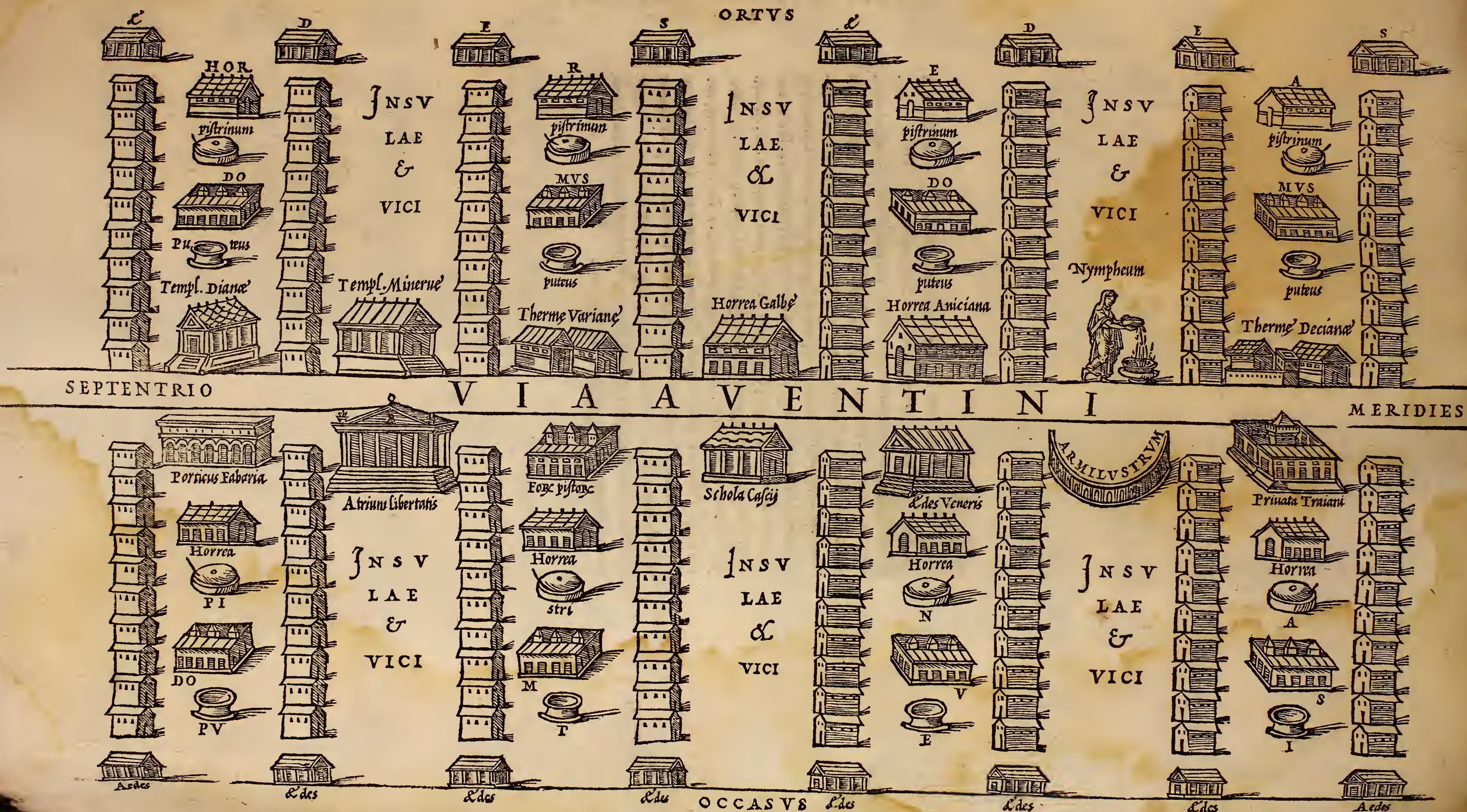
DVODECIMA REGIO PISCINA PVBLICA DICTA.

DVo decima Regio Piſcina publica uocabatur. Quæ quidem ſiniſtra Porta Capena ingreſſis occurrit, et ab Ortu incipit, tenditq; in Occaſum uſq; ſub Auentini montis radices aliquantumq; et Meridiem, et Septentrionem verſus dilatabatur. Quæ hæc paucula principalia continuiſſe legitur. Veneris almæ ædem, Piſcinam publicam. Fortunam mammoſam. Iſidem Athenodoriam ædem bonæ Deæ ſubsaxanæ. nunc. s. Balbina. Dianæ ædem, Thermas Antonini Caracallæ. nunc Antonina dicuntur. Domos Septem Parthorum, Hadriani priuata, Domum Chilonis. Domum Cornific, Campum lanatarium, Hortos Aſinianos.

SEPTENTRIO
Æ D E S & D E S
HOR PI strum
Do mus
PV teus
R stri mus T
E N DO E
A MVS I
JNSV LAE & VICI
Therme Antoniane
Ædes Dianę
Ædes bone deę subsaxane
Ædes Isidis Athenodoris
Ædes Fortunę mammosę
Piscina Publica
Ædes Plutonis siue ditis patris
VIA NOVA PISCINAE PVBLICAE
OCCASVS
ORTVS
Septem domus Parthorum
Campus lanatarius
Hor reum
Pistri num
Domus
Pu teus
Dom. Hadriani priuata
JNSVLAE & VICI
Cohors Vigilum
Horti Asiniani
Domus Cornificij
Ædes
MERIDIES

REGIO TERTIADECIMA AVENTINVS DICEBATVR.

TErtia Decima Regio dicebatur Auentinus. Quæ quidem a Septentrione incipit et in Meridiem tendit. Hæcq; potiora continuit. Armilustrum. Templum Dianæ, Templum Mineruæ .nunc .s. Sabina dicitur. Nymphæa tria. hoc est fontes magnos ubi Nimphæ catino aquam spargunt. Thermas Varianas. siue Sirianas. Thermas Decianas, Mappam auream. Platenona, Horrea Galbæ, Horrea Aniciana Porticũ Fabariam, Scholam Cassi, Forum Pistorum, Atrium libertatis Traiani Priuata.

ORTVS
Æ D E S
HOR
pistrinum
DO
Pu teus
Templ. Dianæ
Insv lae & vici
Templ. Mineruæ
R
pistrinum
MVS
puteus
Thermæ Varianæ
Insv lae & vici
Horrea Galbæ
E
pistrinum
DO
puteus
Horrea Aniciana
Insv lae & vici
Nympheum
A
pistrinum
MVS
puteus
Thermæ Decianæ
SEPTENTRIO
VIA AVENTINI
MERIDIES
Porticus Fabaria
Horrea
PI
DO
PV
Atrium libertatis
Insv lae & vici
Foræ pistoræ
Horrea
stri
M
T
Schola Cassij
Insv lae & vici
Ædes Veneris
Horrea
N
V
E
ARMILVSTRVM
Insv lae & vici
Priuata Traiani
Horrea
A
S
I
Aedes
Ædes
Ædes
Ædes
OCCASVS
Ædes
Ædes
Ædes
Aedes

TRANSTIBERINA REGIO QVARTADECIMA,

QVartadecima Regio Transtiberina dicitur. Quæ magna est. cum et Vaticanam complectatur. ab Ortuq; incipiat. et in Occasum tendat. et in Septentrionem reflectatur. Hæcq; de multis continuisse dicatur. Caianum. hoc est. C. Principis Templum, Templum Iouis in Insula. Templum Aesculapi in eadem. Templum Fauni in eadem. Naumachiam Neronis. Statuam Valerianam. Statuã Varianam. Ianiculum. Numæ Sepulchrũ. Septimi aream. Septimi Thermas. Septimi Ianum. Hortos Getæ. Hortos Domiti. Vaticanum. Naumachiam C. Principis, et Neronis. ubi nunc. s. Petrus est. Porticum Neronis. nunc suburbium. siue burgum. s. Petri dicitur. Diui Pii Pyramidem. nunc Meta dicitur, Quam Alexander Pontifex Sextus diruit, ex Pauli Veneti Pontificis designatione, uti ex Castro Hadriani, siue, s, Angeli Palatium usq; uiam dirigeret. Quæ nunc Burgum nouum dicitur, Theatrum Diui Pii. cuius uestigia quædam in Vineto nescio cuius Argentarii Fabri prata Quintia uersus cernuntur, Thermas Diui Pii, Vbi nunc surgit Palatium cum Vineto Clementis Pontificis Septimi, Templum Hadriani, nunc, s, Maria transpontina dicitur, Mausoleum Hadriani, nunc Castrum, s, Angeli uocatur.

MERIDIES
Aedes
Aedes
INSVLAE & VICI
Insulae & VICI
INSVLAE & VICI
Insulae & VICI
INSVLAE & VICI
statua Variana
statua Valeriana
Templ. Cai Caes
Templ. Iouis
templ. Esculapij
templ. fauni
Circus Neronis
naumachia Neronis
Ianiculus mons
sepul Numae
septimij area
VIA TRANSTYBERINA ET VATICANA
thermae Septimij
templ. Iani septimiani
horti Gethe
horti Domitij
Mons uaticanus
circus C. Caes. et Neronis
naumachia eorundem
Porticus Neronis
Pyramis
diui pij
theatrū diui pij
Thermae diui pij
ORTVS
Insulae & Vici
INSVLAE & VICI
Insulae & Vici
INSVLAE & VICI
OCCASVS
HADRIANI Mausoleum
Aedes
Aedes
SEPTENTRIO

PRISCI BALNEI CONFORNICATIO
ET FORMA.

SI quis quonampacto Prisci nostri maiores illi in omnibus suspiciendi et summa admiratione Laudandi Balneis uterentur ambigeret et nescius esset, hoc Balneum perspiciat, Labrum Strigilem et Guttum dignoscet.

BALNEVM
HERVS
LAVANDVS
Puer cum Strigili et Gutto.
STRIGILES
LABRVM

CIRCVS Ouata forma erat Cœli instar cum Septem Planetis Obeliscus medio Loco Solis Insigne. Metæ tres utrinque pro reliquis Sex Planetis, Quas currendo QVADRIGAE Circuibant.

OVATA FORMA CIRCI,

MERIDIES
OCCASVS
ORTVS
Metæ
obeliscus
Metæ
QVADRIGAE
CIRCVS
SEPTENTRIO

ANno a Partu Virginis. MDXXXII. Mense Aprili
Valerius Doricus Brixiensis Romæ Impressit.
Quod Opus Ptolemæo Egnatio Forosem-
proniensi antea cœlandum
dederat.

intra annū,cū nec legitimas habeat hereditates vltra tertiū gradū: vt.C.de secū.nup.l.j.in fi.item preferunt vxori oēs consanguinei: vt C.eo.l.j. Item quidā alij qui sunt.C.de here.decu.per totū:item socius liberalitatis imperialis:vt.C.si imperia.li.so.l.j. al's ipsi inuicē succedūt excluso fisco:vt.C.eo.l.j.hoc iure veteri:sed iure aut.est aliquid plus:vt.C.eo. aut. preterea. Accursius.

a ❡Mortis.sic.s.de reb.du.l.si cognatis.et.s.vn̄ cog.l.capitis.ꝛ i aut.de nup.§.quia vo.coll.iiij.

b ❡Durat.quo ad quedam vt nō possit alij nubere:vt.j.subijcit.verē tamen solutuz est:vt.s.de diuor.l.fi.in prin.

c ❡Retinet.vt ꝛ.s.de diuor.l.patrono.et.C.de ope.lib.l.liberte.et scdm hoc dic retinet quo ad quedam:vt.s.dixi.

d ❡Inuito patrono.vt ꝛ.s.de diuor.l.fi.in pric.

e ❡Certo modo.puta p verba apta ad hoc:vt.s.de diuor.l.ij.ꝛ facit.j.de adul.l.penul.

❡De vetera.ꝛ mili.suc. Additio.De bon.poss. q̄ datur in bonis paganoꝝ non militū.s.dictū est,sed qꝛ bo.poss.iterdū petit in bonis eoꝝ qui deserūt militare,ꝛ aliqn̄ i bonis militū:ideo subiūgit rub.d vete.ꝛc. Vi.

Militi q. Casus. Miles in militia ista qꝛ princeps diligebat eū,multa q̄sierat.dū vidit ꝙ m'ta q̄sierat,incipit fatu' esse: ꝓpter qd dānat' fuit de crimine capitali.nunqd iste poterit facere testm̄ si impetrat a ꝓncipe: sic ꝛ ex illo testō petetur ꝭm tab.si nō ipetrat a principe:agnati et cognati poterūt succedere ab ite.si dānat' est crimine militari,non cōi. Viuia.

f ❡Cōcedēdū.sup bonis castrēsib' tm̄ ꝛ iure militari:ꝛ si hoc sit ꝯcessuz a ꝓncipe vel a iudice, ꝛ sit dānat' de militari crimie:vt hr̄.C.eo.l.ꝛ militib'.ꝛ.s.de mi.test.l.ex militari.in ꝓn.ꝛ de iniu.test.l.si qs ex.§.q̄ties.ꝛ.j.i fi.hui' legis.

g ❡Cognatos.vsq ad qntū gradū,nō vltra:vi.j.l.ꝓxi.Item hoc in castrēsib'.sz paganica fisco applicāt:vt.C.e.l.ꝛ militib'.ꝛ dic vt ibi.

h ❡Ex militari.que multa sunt.j.de re mili.per totum.

Bona militis. Casus. Miles qui erat in expeditione,ꝛ nulluz crimen cōmisit,decessit in expeditione.nunquid bona castrensia fiscus occupare possit:non,imo debent seruari succedētibus ab intest.vsq ad quartum gradum ꝛ quintum. Viuia.

i ❡Castrensia.secus in paganicis:vt not.s.l.proxi.

k ❡Legitimus.scilz agnatus.Sed contra instit.de suc.cog.§.fi.vbi aliter agnati,ꝛ aliter cognati:imo ambo in alio gradu ꝙ hic.ꝛ sic in duobus est contra.[illegible] hic speciale. Accur.

❡Quib' nō cōpe.bo.pos. Additio. De istis qb' defert bo.poss.s.dictū ē.vex qꝛ qbusdā nō defert,ponit hec rub.q sūt isti,dr i.l.vna.

Seruo. Casus. In.l.ista ponit talis casus. Tu instituisti seruū meū heredem.volebas mutare testm̄ dolose:te coegi vt nō mutares.nō debeo petere bo.pos.ꝛ si me viuo illuz manumisi.idē si filiū meū instituisti,ꝛ dū volebas mutare testm̄,nō ꝑmisi,nō debeo petere ꝭm tab.qꝛ rē illicitā egi. Idē dicetis si sum institut',ꝛ illū qui instituit me,ꝓhibeo mutare testm̄.s.si quis aliquē te.ꝓhi.l.j.§.si fili'. Idē intelligatis si pr̄ velit testari,ꝛ prohibui testari eū.hec est causa quare fili' pōt exheredari vel preteriri.in aut.vt cū de app.cog.§.causas.et.s.ad treb.l.marcellus.§.vlti. Vi.

l ❡Denegari.scz actionē.de hoc eīn q̄rit.ꝛ habes.s.si qs ali.test.ꝓhi.l.j.§.j.ꝛ facit eo.ti.l.j.in ꝓn.ꝛ.l.ij.ꝛ.iij.ꝛ.C.si qs ali.te.prohi.l.ij.

m ❡Emācipato.post,sed tpe ꝓhibitionis erat in potestate.ar.C.ne filius p pr̄e.l.ne cōtra.ꝛ facit.s.de acq.here.si seruus eius q capere.

❡Ut ex legib' senatusve cōsultis bonoꝝ possessio det.¶ Additio. De bonorū poss.que datur cū quis non vocatur ad suc.legibus vel se.cō.sed datur cū qs vocat ad suc.iure ꝓto.emācipat' vocatur iure preto.ꝛ cognat'.vex qꝛ bo.pos.dat ei q vocat.l.vel se.cō.ponit rub.ꝛ potestis ita dicere.ex.l.et se.cō.dat bo.pos.p vn̄ legitimi agnati.l.xij.ta.vocant ad suc.ab intest.p vn̄ leg.mater succedit filio p Orficianū iure ciuili.s.vn̄ leg.l.ij.in fin̄.et l.seq.vel potestis ita dicere.hic loqmur de septima extraordinaria boñ.pos.q̄ defert ex.l.ꝛ se.cō.iterdū.ꝛ ponetis ita exēplū.septia dr extraordinaria,qꝛ vaga est.aliqn̄ est ex testō.ꝛ posuim' duo exēpla.si mr̄ habēs duos filios iam natos,hodie istituit eos:elapso anno cōcepit:ipsa cogitauit si pariam,mutabo testm̄,ꝛ instituā eū q nascetur.decessit in puerperio.istud testm̄ non cēset vitiosum.Sz iste q nat' est matre mortua,qūo vocat p extraordinariā bo.poss.q̄ nō est directa,sed vtilis ex testamento:qꝛ.l.fingit istitutū q non fuit.C.de inof.te.l.si mr̄.Itē est exēplū:pr̄ filiū istituit.iuit ad bellū,ceptus est.fingit autē captū decessisse:ꝛ filius succedit p ꝭm ta.aliqn̄ ꝛ ab ite.si pr̄ filio dimisso domi capit ab hostib'.Itē ex se.cō.pōt dici ꝙ ōferat matri p Tertyl.i bonis filij:filio p Orficianū i bonis mr̄is.hoc vult dicere ista rub.lz per alia v̄ba. Vi.

Pretor. Casus. Dicit ꝓtor vbicūq3.l.vel se.cō.dicit dādā bo.pos.dabo eā.ista bo.pos.aliqn̄ erit ex testō,aliqn̄ ab intestato.et ideo danda est ex quo specialiter.l.dari vult. Viuia.

n ❡Dabo.hec est illa bo.pos.septima extraordinaria que optima ratione inducta dicit:vt insti.de bo.pos.§.septima.ꝛ habet locum nūc ex testamēto,ꝛ nunc ab intestato:vt patet in defuncto apud hostes qui.l.cor.habet hereditatē:vt.s.de test.l.lege.ꝛ.C.de cap.l.nec nos.itē exemplū ex testamēto:vt.C.de inoffi.testa.l.si mater.Itē aliud s.de bo.poss.l.sed cum patrono.Item pone in casibus illis tribus in quibus est hodie necessaria ꝭm tabu.vt no.C.vnde legi.l.fi.

o ❡Impedit.q.d.alia suo loco competens non impedit hanc quin suo loco detur.vel dic ꝙ si ille cui hec competit,ꝛ non alia,agnoscat aliam:nō valet illa agnitio,sed nec huic preiudicat.arg.s.si mensor fal.mo.di.l.j.§.ideo autem.

p ❡Sed inde.i.vnde legitimi:vt ꝛ.s.vnde legi.l.j.ꝛ.l.generaliter.

q ❡Hinc.i.ex hoc edicto.

r ❡Si lex.scz noua post.l.xij.tabu.si autē defert lex noua hereditatez tantum,tunc habet locum Unde legitimi.sed hoc raro inuenit ꝙ deferat bo.pos.inuenitur tamē qñdoq3:vt.C.de cap.l.nec nos.sed in antiquis libris forte hoc erat etiā in alijs exēplis.s.positis.

❡Quis ordo in bonorum possessione seruetur. Additio Quia in bo.pos.deferēdis seruatur ordo,ponitur hec rub. Viuia.

Intestati. Casus Diceret aliqs,quo ordine deferunt bonorū pos? dicit iurscō.hoc ordine.quidā sunt sui,quidaz legitimi,quidā agnati,quidam sunt vir ꝛ vxor.si decedit aliqs intestat',primo voco suos per vn̄ liberi.eis deficientibus vel exclusis voco agnatos p vn̄ legitimi.eis deficientib' voco cognatos,ꝛ eis deficiētibus voco vxorē per vnde vir ꝛ vxor. Vi.

s ❡Deide.vt ꝛ.s.si ta.test.l.j.i ꝓn.ꝛ isti.de he.q̄ ab ites.§.admonēdi.

t ❡Dat.vt ꝛ.s.si tab.test.l.j.§.ita demū.ꝛ.C.q admi.ad bo.pos.l.v.

iniustū matrimoniū pōt. Ut autez hec bonorū possessio locū habeat, vxorē esse oportet mortis [a] tēpore. Sed si diuortiū quidē secutuz sit, verūtn̄ iure durat [b] mr̄imoniū: hec successio locū nō hz. Hoc autez in hmōi specieb' ꝓcedit: Si liberta ab iuito patrono diuertit,lex Julia de maritādis ordinib' retinet [c] istā in matrimonio,dū caz ꝓhibet alij nubere inuito pr̄ono [d]. Itē lex Julia de adulterijs,nisi certo modo [e] diuortiū factū sit,p infecto hz.

❡De veteranorum et militum successione. Titu.xiij.

Macer lib.ij.de re militari. Lex.j.

Militi qui capite puniri meruit,testamētū facere ꝯcedendū [f] Paulus et Menāder scribūt eiusq3 bona intestati,si punit' sit,ad cognatos [g] ei' pertinere:si tn̄ ex militari [h] delicto,nō ex cōmuni, punitus sit.

Papinianus. Lex.ij.

Bona militis intestato defuncti castrēsia [i] fisco nō vendicant,cū heres legitim' [k] ad finez quinti gradus extitit,aut proxim' cognat' eiusdē gradus intra tempus bonorū possessionem accepit.

❡Quibus nō competit bonorū possessio. Titu.xiiij.

Julianus. Lex vnica.

Seruo meo herede instituto,dolo feci ne testamentū mutaretur:eūq3 postea manumisi.quesitum est an actiones ei denegande essent. Respondi:hic casus verbis edicti nō continetur: sed equū est si dn̄s dolo fecerit ne testm̄ mutaret quo seruus eius heres scriptus erat: quāuis manumissus adierit hereditatē,ei denegari [l].cum etiā emancipato [m] filio denegētur si pr̄ dolo fecerit ne testamentum mutaretur.

❡Ut ex legib' senatusve cōsultis bonoꝝ possessio detur. Tit.xv.

Ulpianus. Lex vnica.

Pretor ait, Uti me, quaq3 lege senatusve consulto bonoꝝ possessionē dare oportebit,ita dabo [n]. ¶Nū ꝙ bonoꝝ possessio q̄ ex alia parte edicti agnita est,impedit [o] istam bonoꝝ possessiōez †. ¶Cū ex lege.xij.tabulaꝝ qs hz hereditatē,hinc nō petit:sed inde [p] tn̄,Quē ei heredez eē oportet.quippe cū nō al's hinc [q] cōpetat bonoꝝ possessio,ꝙ si lex [r] spālr deferat bonoꝝ possessionez.

❡Quis ordo in bonoꝝ possessione seruetur. Titu.xvj.

Modestinus. Lex.j.

Intestati †gradus hi vocantur. Primum sui heredes. Secundo legitimi. Tertio proximi cognati,deinde [s] vir et vxor. ¶Siue tabule testamenti non extent,siue extent:si ꝭm eas vel contra eas bonorum possessionē nemo accepit,intestati patris liberis bonorum possessio datur [t],non tm̄ ijs qui in potestate

Cōtinuatio.

† Bonoꝝ possessor dr ille qui succedit de iure preto rio.§.restitutoria,et no.i gl.super v̄b.qd de recuperāda.c.pasto.extra d cau.pos.ꝛ proprie.

† Tex.huius.l.ē melior d iure ad ꝓbādū quē itestatū decessisse,de q̄ vide gl.ord.i.l.cū antiqorib'.C.de success.ab intesta.ꝛ in auth.ꝑterea.C.vnde vir ꝛ vxor.

Cōtinuatio ꝭm Uiuianum.

a ℂ Sed emancipatis.vt ꝛ insti.de here.q̃ ab intest.§.emancipati.

Utile tps Casus. Tẽpus statutũ ad petẽdas bo.pos. est vtile nõ continuũ.vnde ad hoc vt nõ currat,necessaria sunt ista: ꝙ aliqs sciat defunctũ,etiã boñ.pos.delatã esse: siue hoc sciuerit ab initio,siue ex postfacto:licet tps currit. ℂ Dies bo.pos.] Uos habetis ꝙ dies statuti ad peten. bo.poss. sunt vtiles. dic mihi,nunqd oẽs cessiones qb⁹ sedet pretor pro tribunali, currũt ei cui delata est boñ.poss? dñs pretor singulis dieb⁹ nõ feriatis intrat pretoriũ: audit petitiones, nũqd tẽpus currit mihi? non, quia dñs ptor põt sedere pro tribunali, tñ non deferẽ heredi possessio: qꝛ nescio forte illũ mortuũ,vel mihi delataꝫ. Unũ sciatꝫ.bo.pos.q̃ tribuũt ius,petunt a ptore decerni.quid erit? dictus ptor nõ sedet p tribunali: scio et sentio bo.poss. mihi deferri.non habeo ei⁹ copiã.nõ currũt mihi dies. Quid si ptor nõ est pñs? debeo adire si scio vbi sit.cẽtẽsim⁹ dies nõ currit mihi.sic debeo ire ad eum:non ipse ad me. ℂ Si venter.] Mulier pgnãs venit ante eũ, dicens: fui vxor talis viri: videatis, sum pregnãs: decernatis mihi bo.pos. ventris cã.libenter:veni huc,ꝛ decernam tibi. qđ põt pretor facere.ꝫ.de ven.in pos.mit.l.j.§.eligitur.ꝫ.ad carbo.l.iij.§. sed et si is. Rñ. hic sunt duo paria,nõ sedere pro tribunali,vel sedere ꝛ nõ dicere responsum. ℂ Scientiã.] Currit tẽpus ad petẽdã bo.poss. quãdo scit bo.pos.delatã. Accipimus sciẽtiã qñ scit per se,vel quãdo cõsuluit peritiores. non accipimus sciẽtiã eo modo q̃ philosophi. Uiui.

b ℂ Utile.vt insti.de bo. possess.§.penul.

c ℂ Non cedat.sed continuum cedit etiã ignorãti factuꝫ: vt.ꝫ.de ijs qui not.infa.l.genero.§.sed cũ tẽpus.Sꝫ cõtra huic.l.C.de rest.mi.l.j. Sed ibi in militia potuit petere.ei tñ negligẽti restitutio datur,cum absentia iustissima causa interuenit. R. et facit.j.de diuer. et tempo. pre.l.j.ꝛ.ꝫ.de secũ.tab.l.pe.§.filius.ꝛ.ꝫ.de edil.edic.l.cũ mancipiuꝫ. et.l.cũ sex.ꝛ.ꝫ.quib.ex cau.ma.l.sed ꝛ si per pretorẽ.§. ait pretor. Et not.ꝙ quatuor sunt necessaria vt tẽpus currat.s.ꝙ sciat sibi delatã. al's secus: vt hic,et.ꝫ.de iur.et fac.igno.l.j.§. Itẽ ꝙ possit agere.item ꝙ sit copia rei,item iudicis.sed hoc casu in reo nõ est opus, cum sine aduersario agnoscatur:vt no.ꝫ.de bo.pos.l.iij.§.bonoꝝ.sed quedaꝫ sunt vtilia quo ad sciẽtiã tñ:vt.ꝫ.de edil.edic.l.cum sex.et de calũ. l.annus.ꝛ.j.qñ ap.sit.l.j.§.dies.ꝛ de excu.tut.l.quinquaginta.ꝛ.l. scire.ꝛ sunt dicta tẽpora vtilia quo ad prin.tñ scdm quosdam.

† al's, si sedit qdã pretor pro tribunali, ꝫ postulationib⁹ nõ dedit:

parentis vsq; in mortis tẽpus fuerunt,sed et emancipatis[a].

Ulpianus. Lex.ij.

Utile[b] tempus est bonorum possessionũ admittendarũ. ita aũt vtile tempus est,vt singuli dies in eo vtiles sint: scꝫ vt per singulos dies et scierit ꝛ potuerit admittere.cetera quacũq; die nesciērit,aut non potuerit: nulla dubitatio est qn dies ei non cedat[c]. Fieri autẽ potest vt qui initio scierit vel potuerit bonorum possessionem admittere, hic incipiat nescire vel nõ posse admittere: scꝫ si cum initio cognouisset cum itestatum decessisse,postea quasi certiore nũcio allato dubitare cœperit nunquid testatus decesserit,vel nunquid viuat,quia hic rumor postea irrepserit. Idem ꝛ in cõtrariũ accipi põt, vt qui ignorauit initio, postea scire incipiat. ¶ Dies bonorũ possessionis vtiles esse palam est: sed nõ sessionũ[d] numerabuntur: si mõ ea sit bonoꝝ possessio que de plano[e] peti potuit. ꝙ si ea, que cause cognitionem ꝑ tribunali desyderat, vel que decretũ exposcit: sessiones erunt nobis computande quibus sedit is,quibusq; per ipsuꝫ pretorem factũ nõ est quo minus daret bonorũ possessionẽ. ¶ In bonorum possessione,que pro tribunali[f] datur, illud queritur,si sederit† quidem pretor ꝑ tribunali, sed postulationibus nõ dederit respõsum? Potest dici tẽpus ad bonorũ possessionem non cedere, cum preses aliis rebus aut militaribus aut custodijs aut cognitionibus fuerit occupatus. ¶ Si preses ꝓuincie in proxima fuerit ciuitate, accedere[g] debet ad vtilitatẽ tẽporis spatiuꝫ itineris,scilꝫ numeratione viginti miliũ passuũ facta.nec eñ expectare debemus vt preses ꝓuincie veniat ad eũ[h] q bonorũ possessioneꝫ petiturus est. ¶ Si vẽter in possessionẽ missus sit: bonorũ possessionis tempus nõ cedere sequẽtibus nequaq̃ ambigendũ[i] est: nec tãtũ intra centesimũ diẽ,verũ etiã quãdiu nasci possit.nam ꝛ si natus fuerit,ante[k] ei deferri bonorũ possessionem sciendũ est. ¶ Scientiam[l] eam obseruãdã esse Pomponius ait,non que cadit in iuris prudentes,sed quam quis aut per se, aut per alios assequi potuit,scꝫ consulendo prudẽtiores,vt diligentiorẽ patremfamil.consulere dignum sit.

Paulus. Lex.iij.

Circa tempora bonorũ possessiõis patris sciẽtia ignoranti filio non nocet[m].

Iulianus. Lex.iiij.

Si coheredi tuo substitutus fueris,ꝛ bonoꝝ possessioneꝫ acceperis: quandocunq; coheres tuus cõstituerit nõ petere bonorũ possessionẽ,tibi tota delata intelligetur[n],et coheres tuus amplius petẽde bonorũ possessionis facultatẽ nõ habebit[o]. ¶ Filius nõ soluꝫ si tanq̃ fili⁹,sed et si tanq̃ agnatus vel cognat⁹ ad bonoꝝ possessionẽ vocaretur,annuꝫ† habet[p]: sicut[q] si filiũ manumisisset pater, quãuis vt manumissor bonorũ possessionẽ[r] accipiat,tñ ad bonoꝝ possessioneꝫ accipiendã annuum spatiũ habet.

Marcellus. Lex.v.

Cum filiofamilias bonorum possessio delata est, dies ꝙ bus certiorare patrẽ non potest vt

† al's annuum spatiũ habet: sic ꝛ cuꝫ filiũ ma.ꝛc.

d ℂ Sessionũ.s.dies in quibus sedit pro tribunali,nõ numerantur: quia sedeat vel nõ sedeat pro tribunali cũ adiri possit,currunt dies quo ad istas bo.pos.que nõ tribuũt ius in proprietate,vt carbonia. ꝛ ventris:vt.ꝫ.de ven.in pos.mit.l.j.§.si ea.ꝛ.l.vbicũq;.§.interdum. et de his etiam diebus feriatis cognoscitur:vt.ꝫ.de fer.l.ij. Itẽ illa que datur gratia agnoscẽde litis:vt.ꝫ.de inoffi.testa.l. papinia.§.j. et est sic.j.de adul.l.miles.§.sexaginta. Accur.

e ℂ De plano.i.que non sedente iudice datur.sic.C.de dila.l.a procedente.Sed nunquid libellus dabitur? Respon.nõ videtur: vt.C. de naufra.l.de submersis.cum nec in figura iudicij agnoscatur,al's secus puto:vt patet,C.de carbo,edic.l.j.

f ℂ Pro tribunali.scꝫ iudice sedẽte: quales sunt cetere que tribuunt ius:vt.ꝫ.de bono.pos.l.iij.§.si ea.ꝛ superiores possunt delegari: iste non:vt.ꝫ.de offi.eius cui man.est iurisl.l.pe.§.vt possessio bonorũ.et de offi.proconsul.l.nec quicq̃.§.vbi.

g ℂ Accedere.vt n... ...rat vltra annũ vel cẽtũ dierũ spatiuꝫ ꝛc.sed quid si nõ in ꝓxima? videẽ ꝙ ire nõ teneaẽ,et interim nõ currat tps:vt hic, et ar.C.de iudi.l.si. in pric.

h ℂ Ad eũ.vt et.C. de epis.ꝛ cle.l.iubem⁹.in fi.

i ℂ Ambigendũ.vt et.ꝫ. vnde cogn. l.j.§. si quis primior.et si pars here. pet.l.antiqui.

k ℂ Ante.s. ꝙ sequẽtib⁹. al's est nõ fuerit, vt quia expectus: vt.ꝫ.vñ cog.l. j.§.si qua pregnans.

l ℂ Sciẽtiã.scꝫ iuris. et dic, ignorãti factũ nõ cedit tps:vt.ꝫ. in princi. huius.l.sed ignorãti ius cedit: quia qlibet debet scire ius. quod qualiter intelligatur,hic dicit,et ꝫ.de bo.pos.l.j. bonorũ. et.ꝫ.de iur. ꝛ fac.igno.l. regula.§.sed iuris.

Circa. Cas⁹. Si filio deferẽ boñ. pos.ꝛ ignorat delatam, pater scit,sciẽtia patris nõ nocet filio ignoranti. Uideẽ cõtra, quia dies quibus pr̃ succedit filio, cõputanẽ. ꝫ. de bo.pos. l.seru⁹.in fi. Respõdeo, cedit quãtũ ad vtilitatẽ ei⁹,nõ q̃tũ ad lesionẽ ei⁹,vt hic: sicut repudiatio prĩs nõ nocet filio.ꝫ. de bo.pos.l.j.ꝛ.ij. Uiui.

m ℂ Non nocet.sic.ꝫ. de iur.ꝛ fac.igno.l.iniquissimum.Sed cõtra.ꝫ. de bo.pos.l. seruus. Solu. ibi. Item cur secus econtra:vt.j.eod.l.cum filio.

Si cohdi. Cas⁹. Tu et ego fui m⁹ instituti,ꝛ ego tibi substitutus: tu omittis bo. pos.nũqd vocor ad bo. pos? rñ. ꝙ sic. Uiuia.

n ℂ Intelligeẽ. vt.ꝫ. de bo.pos.l.iij.§.si.et.l.seq.

o ℂ Habebit. vt et.ꝫ.de suc. edi. l.j.§. qui semel.

p ℂ Habet.facit.ꝫ.de suc.edic.l.j.§.quibus.ꝛ.§.penul.ꝛ.§.si.

q ℂ Sicut.scꝫ econtra.Accursius.

r ℂ Bonorũ possessionẽ.contra tabu.vt.ꝫ.si a paren.fu.quis ma.l.j. in prin.idem si ab intestato per vtilẽ vnde liberi,vel per vnde parentes,vel vnde legitimi:vt not.C.vnde lib.l.si.in gloss.hereditatẽ.in fi.

Cum filio Casus. In.l.ista dicit,si filio meo defertur bonorũ pos.dies quibus nõ potuit me certiorare,vel non petitã rataꝫ habere, non currunt: sed quibus potuit me certiorare, illi currunt. Unum sciatis,bono.possess.delatam filio possum ratã habere intra tempus a lege statutũ.h.d. Ad.l.istam fig...cur contraria ꝙ filius possit petere bo.poss.patre ignorãte.C.eo.l.j. ad quod potest dici ꝙ filius debet certiorare patrẽ si vult.si nõ vult,debet petere,ꝛ sufficit sic ꝙ pater habet ratum.et idem etiã ibi colligitur.vnde non contradicit,sed concordat,sed discordat in alio ab ista: quia ista videtur velle ꝙ dies non currunt quibus non potuit certiorare patrẽ. quare dicunt quidam,quod hic dicitur,ibi corrigitur,vel dicamus profectitia non currunt.ꝫ.de acqui.hered.l.qui in aliena.sicut aduentitia: quia potest acquirere patre contradicente.C.de boñ.que liber.l.cum oportet.multo fortius eo ignorante.j.de regu.iur.l.qui potest.

ℂ Queri potest.] Si filius poterit certiorare patrem vt peteret bo. possess.ꝛ nõ fecit,non currit dies. nam si seruus alienus est institutus,et non certiorauit dñm: non currit dies posteriori domino,sed priori domino imputatur. Uiuianus.

Agnitionem.

a ¶ Placuit.vt ⁊.C.de ĳs qui.vt indig.l.penul.⁊.ff.de bono.posses. contra tab.l.illud.in fi.⁊ ad sylla.l.iij.§.eleganter.
b ¶ Ad matris.nisi sit illustris:cui non succedunt spurij cum legitimis,sed naturales cum legitimis sic:vt.C.ad orficia.l.si qua. et facit institu.ad orfic:a.§.nouissime.Accursius.

...iae qđ hic dicat in testamēto:vt abstinēte herede per in integrū restitutionē q iam adiuerat,admittat substitut⁹ si velit. nec eñ cogit nisi sit de necessarijs:qr tūc distinguit sit soluēdo hereditas, vel nō:vt.ff.de acq.here.si minor. ⁊ de mino.l.⁊ si sine.§.sed qđ papinian⁹.⁊ facit.j.l.pxi.§.si bonoꝝ.⁊.§.sed ⁊ si mr̄.⁊.§.qđ aūt diximus.

c ¶ Quesito. et ingenuo nato.Azo.vt.C.ad orfi. l.fi.⁊ facit.ff.titul.j.l.j.§. queritur. et.j.l.proxi.§. sed si in seruitute.
d ¶ Cum ea.tantū:vt.j. de capti.l.diuus.in fi. et C.de cap.l.j.
e ¶ Si postea. sic insti.de cap.di.§. qđ autem.⁊.§. proinde.⁊.j.l.proxi.§.ij.
f ¶ Restitutus.vt ⁊.j.de senten.pas.l.fi.
g ¶ Ad legitimā.et etiaꝫ ad testamētariā: vt.C. de inoffi.testa.l.iiij.
h ¶ Unde cognati.sic.ff. vn̄ cog.l.j.§.si qua.et de inoff.testa.l.posthum⁹.
i ¶ Ex omni parte. hec verba expone vt not.ff. de ven.in pos.mit.l.fi.
k ¶ Interpretatione. interpretor.i. corrigo: vt hic. Itē verbū aperti⁹ exprimo:vt.C.de legi.et cō.l.fi.item arrogo. iteꝫ prorogo:vt.ff.de origi. iur.l.j.sꝫ ecōtra corrigo, i.addo:vt in aut.quib⁹ mo.nat.effi.leg. in prin.
l ¶ Placuit eū.qui locauit operas suas vt cum bestijs pugnaret.de alio eñi nō loqt: qr ali⁹ nō admittit:vt.j.§.capitis.
m ¶ Petierit.ꝰm tab.vt ff.de secun.tabu. l.ij.§.j.
n ¶ Cōtingēs.quia fuit minima.
o ¶ Legitimam.i.que ex Orficiano defertur: que legitima dicit: vt instit. de perpe.ac.in princ.
p ¶ Nō perimūt.facit ff.ti.j.l.capitis. cū cōcor. ⁊ insti.de leg.ag.tu.§.fi. et.ff.ea.l.§. qui mortis.
q ¶ Minuat.mi.cap.di. et hoc verū cū per senatuscō. defertur.secus in bo.pos.vbi distinguitur ante vel post:vt.ff.vnde libe.l.fi.⁊ de cōtra tabul. l.non tantū.§. si emancipatus filius.
r ¶ Magna.i.non minima.sic.ff.de dolo.nō debet.in fi.
¶ Uel.pro saltem.
¶ Eorum.i.ceterorum descendentium et datorum curie ⁊ ex cōcubina

trāsmittāt:Et magis est vt subueniat:vt in multis casibus placuit[a]. ¶ Sed ⁊ vulgo quesiti admittent ad matris[b] legitimā hereditateꝫ. Interdum ⁊ in seruitute quesito[c] erit cōcedēda legitima hereditas, veluti si post morā fidcicōmissarie libertatis matri sue factā natus sit. Certe si post manumissionē mr̄is sue fuerit nat⁹, licet in seruitute cōceptus:ad legitimā ei⁹ hereditatē admittetur. Sed ⁊ si apud hostes cōcept⁹, ⁊ ex captiua procreat⁹,cū ca[d] redijt:ꝰm rescriptū Imperatoris nostri ⁊ diui pr̄is ei⁹ ad Juniū Tertyllianū†,poterit ex hoc senatusconsulto admitti, quasi vulgo quesitus filius. ¶ Filio qui mortis matris tpe ciuis Romanus fuit:si ante aditā hereditatē in seruituteꝫ deducatur, legitima hereditas nō defertur,nec si postea[e] liber factus sit:nisi forte seruus pœne effectus, beneficio principis sit restitutus[f]. Sed et si mr̄is exsecto vētre filius editus sit, magis dicēdum est hūc quoqꝫ ad legitimam[g] hereditatē admitti.nā et institutus ꝰm tabulas, ⁊ ab itestato Unde cognati[h], ⁊ multo magis Unde legitimi bonorum possessioneꝫ petere potuit. argumēto est ꝙ vēter in possessionem ex omni parte[i] edicti mittit. ¶ Qui opas suas vt cū bestijs pugnaret locauit, quive rei capitalis dānatus,neqꝫ restitut⁹ est:ex senatuscōsulto Orficiano ad mr̄is hereditatē non admittebat:sꝫ hūana iterpretatione[k] placuit[l] eū admitti. Idē erit dicendū ⁊ si hic fili⁹ in ei⁹ sit ptāte qui in causa suprascripta sit, posse eum ex Orficiano admitti. ¶ Sed si mr̄ testamento facto filiū heredē vnuꝫ scripserit sub cōditione,cū plures haberet: si cōditiōe pēdēte bonorū possessioneꝫ petierit[m], ⁊ postea conditio defecerit, equum est ceteris etiā filijs legitimam hereditatē non auferri. qđ ⁊ Papinian⁹ libro.xvj.q̄stionum scripsit. ¶ Capitis [di]minutio saluo statu cōtingens[n], liberis nihil nocet ad legitimā[o] hereditatem.nam vetus sola hereditas q̄ ex lege.xij. tabularꝫ defertur,capitis diminutione perimit:noue vel ex lege vel ex senatuscōsulto delate non perimūtur[p] capitis diminutiōe. Proinde siue qs ante delatā, siue post delatam capite minuat[q], ad legitimam hereditatē admittet: nisi magna[r] capitis diminutio iteruenіat, q̄ vel[s] ciuitatem adimat, vtputa si deportet. ¶ Si nemo filiorꝫ, eorū ve[t] quibus simul legitima hereditas defertur, volet ad se eā hereditatem[v] ptinere, ius antiquū[x] esto. Hoc ideo[y] dr̄, vt quādiu vel vnus filius vult legitimā hereditatē ad se ptinere, ius vet⁹ locū nō habeat. Itaqꝫ si ex duobus alter adierit, alter repudiauerit hereditatem, ei portio accrescet: ⁊ si forte sit fili⁹ et patronus, repudiāte filio patrono defert[z]. ¶ Si qs adita matris hereditate, per i integrū restitutionē fuerit abstentus, an ius antiquum possit locū hr̄e: Uerba[a] admittunt vt possit. Uolet[b] ad se, inquit, eam hereditatē pertinere. Nā et hic nō vult[c], etsi aliqn̄ voluit. ⁊ dico posse ius antiquū[d] locū hr̄e. ¶ Utrum aūt ei defert successio q tūc[e] legitimus deprehēdit, an vero ei qui tūc fuit cū filio deferret: vtputa ponamus fuisse defuncte ꝯsanguineū[f], eiusqꝫ filiū. deliberāte filio defuncte, cōsanguineā obijsse: mox filiū repudiasse matris[g] hereditatē. an cōsāguinei fili⁹ admitti possit: Et Julian⁹ recte putat circa Tertyllianū locū esse succedenti[h] agnato. ¶ Qđ ait senatus[i], que iudicata, transacta, finitave sunt, rata maneāt. ita itelligēdū est, vt iudicata debeam⁹ ab eo accipe cui iudicandi ius fuerit[k]: trāsacta scꝫ bona fide[l], vt valeat trāsactio: finita, vel cōsensu[m] vel lōgo[n] silentio sopita.

Idem. Lex.ij.

Siue ingenua sit mr̄, siue libertia: habebit Tertylliani

e ¶ Qui tunc.cum filius non vult.
f ¶ Cōsāguineū.i. fr̄em.
g ¶ Matris.s. defuncte.
h ¶ Succedēti.per successorium edictum.
i ¶ Quod ait sena⁹. per Orficia.cuius verba nō habem⁹ plene, sed forte erant.que iudicata sunt cōtra filiū p agnatis ⁊c.
k ¶ Jus fuerit. al's snia non valet[b]:vt.C.si a non cōpe. per totū.et.j. de re iudi.si se.§. cōdēnatū.
l ¶ Bona fide.de hoc dic vt.C.de transac.sub pretextu.
m ¶ Uel consensu.pacto gratuito de non petendo.Accur.
n ¶ Uel lōgo.i. longissimo: vt.C. de iure deli.l. licet.⁊.l.si curatoris.

b Adde qđ i credito vł tolerato gl. ⁊ doct.in.l. barbarius philipp⁹.ff. de offi.pro.

Siue igenua. Casus. De vltima pte rub. dictū est,nūc de prima parte rub. tractatur.⁊ certe siue mr̄ est ingenua vł libertina.poterit succedere.liberos itelligim⁹ filios ⁊ filias.Sed si filij sunt libera, mater nō vocat per Tertyllianū ad eoꝝ successionē. Sed si ipsa esset serua, p eū nō succederet.sꝫ si concepit libera.pepit serua: nō vocat ad successionē filij, et succedit mr̄ filio puberi. sic ergo mulier succedit liberis per Tertyllia. Un̄ sciatꝫ si liberi sunt adoptiui: nihilominus vocabit mr̄ ad eoꝝ successionē.h.d. vsqꝫ ad §. si vero apud hostes. ¶ Si vero.] Si fili⁹ est apđ hostes, ⁊ spes est ꝙ redeat de capti. hostiuꝫ, vel nasci sperat, ⁊ postea morit: succedit ei mater si aliud nō obsistat. Sed si pr̄is successio defert filio, ⁊ fili⁹ tollit de medio: vł mr̄ vocari. Sed si aliqs decessit relicta filia ⁊ mr̄e, ⁊ si filia data sit in adop. mr̄ nō vocat: ⁊ vocat mr̄ si descēdentes nō sint. sꝫ si fili⁹ est emācipatus, ⁊ decessit mr̄, poterit ei succedere. sꝫ si emā-

postea vxore facta:vt insti.de here.q̄ ab intes.§.j.nō dicas ꝙ omnes descendētes simul succedant:vt in eo.titu.§.ita tn̄.ed simul.i.ante transuersale, vel dic etiam nepotem quandoqꝫ cum [fi]lijs vocari: vt insti.de here.que ab intesta.§.cum filius.
v ¶ Hereditatem.scꝫ maternam.
x ¶ Antiquū.i.l.xij.ta.q̄ vocat agnatos tn̄ exclusis filijs per Orfici.
y ¶ Hoc ideo.idest verbum, nemo, ideo ponitur.
z ¶ Patrono defertur.etiam postposito fratre liberti ꝰm quosdam, quod dic vt.ff.de bo.liber.l.liberto.
a ¶ Uerba.scꝫ supradicta,scꝫ si nemo ⁊c.
b ¶ Uolet.scꝫ si nemo filiorum.
c ¶ Non vult.si penitet:vt.j.de ver.obli.l.si quis stipulatus.
d ¶ Jus antiquū.i.legē.xij.tab.s.vt agnati admittant. Sed cōtra ff. de suc.edic.l.fi.vbi semel exclusus p aditionē primi postea nō admit-

cipatus est, ⁊ successit pr̄i, mr̄ nihil habebit: nisi filius esset abstentus. Quid erit: aliqs ex liberis missus est in poss. vētris noie, ⁊ antea pr̄ eius mortu⁹ est. mater mittet i pos. vētris noie. si nō nasceret, vel su⁹ esset, ⁊ nollet: mr̄ succederet. sunt q̄dā psone q̄ obstāt mr̄i, puta descēdentes filij: alie psone nō obstant regulariter. Cetera sunt plana vsqꝫ ad.§.si sit agnatus. ¶ Si sit agnat⁹.] Decedit fili⁹ relicto pr̄e naturali ⁊ agnato. nūqd mr̄ vocabit: sic. Sed nūqd soror cōsanguinea excludit matrē: ⁊ certe sic. nā cōsanguinei fratres matrē excludūt. Sed qd erit cū mr̄ est ⁊ soror cōsanguinea, ⁊ nepos ex alia filia in adop. data, et pr̄ naturalis: qs pfert: si soror repudiat, pr̄ ⁊ mr̄ vocant. Unꝫ sciatis si mr̄ nō pōt succedere p se. cō. Tertyl. vel petere bo. pos. vn̄ cognati, alij agnati vocant: vn̄ si nō repudiat heredi. ipsa tāqꝫ pxi. vocat ad bo. poss. h.d. vsqꝫ ad.§. si mr̄ nō petierit. ¶ Si mr̄ nō petierit tutores.] §. iste tracta de eadē materia vsqꝫ i fi. ⁊ est vbosus. §. iuris-